

„Készített Luther-émlékérmet, és ő tervezte a Deák Téri Evangélikus Gimnázium márvány emléktábláján látható Luther-rózsát is.” <i>Búza Barna szobrászművész életmű-kiállítása</i> ➤ 6. oldal	„A vallásos szerelmi költészetnek a legfontosabb műfaja a reformáció korában a házasének. A prédikációkban olvasható teológiai és gyakorlati tanácsok csaknem valamennyi eleme megtalálható ezekben az énekekben.” <i>A 16–17. századi magyar házasének</i> ➤ 5. oldal	„Ma olyan fiatalok jönnek konfirmálni, akiknek családja elkötelezett tagja az evangélikus gyülekezetnek; olyanok, akikben még él a tradíció; és olyanok, akik valami miatt érdeklődnek az evangélikus gyülekezet iránt.” <i>A tudatos kereszténnyé válás esélye</i> ➤ 9. oldal	<i>Lesz még egyszer ünnep a világon!</i> ➤ 2. oldal <i>Melanchthon szubjektív</i> ➤ 3. oldal <i>Romákkal az úton</i> ➤ 7. oldal <i>A konfirmáció ünnepi fénye</i> ➤ 9. oldal <i>A választás és az internet szabadsága</i> ➤ 11. oldal <i>Melléklet: ÚTITÁRS – magyar evangéliumi lap</i>
---	---	---	---

SEMPER REFORMANDA

„Ne legyünk hát türelmetlenek vagy kishitűek a kereszt alatt. Mert hiszen Krisztus feltámadott, Isten jobbján ül, hogy ördögtől és minden bajtól megtaltalmazva örök üdvösségre vigyen.”

➤ *Luther Márton:*

Jer, örvendjünk, kereszttyének!
(Szabó József fordítása)

Hány százalék?

Az emberek többségét nem érdekli az egy százalék – vonta le a következtetést a *Napi Gazdaság* a személyi jövedelemadó (szja) egy százalékának felajánlására vonatkozó adatok elemzéséből, amely szerint tavaly az összes bevalló 36,7 százaléka, az adót is fizetők 44 százaléka rendelkezett adója egy százalékaról.

A lap múlt csütörtöki számában megjelent cikk azt is megállapítja az adatokból, hogy az szja egy százalékának felajánlásával kapcsolatban egyértelmű összefüggés van a döntés és az adó összege között: minél magasabb valakinek a bevallott jövedelme – így adója –, annál felelősségteljesebben gondolkodik annak felhasználásával kapcsolatban.

Tavaly összesen 1,69 millió érvényes felajánlás érkezett valamilyen civil szervezet számára, míg összesen 4,6 millióan nyújtottak be személyi jövedelemadó-bevallást. A jövedelempozíciókat figyelembe véve szembeütő, hogy minél kisebb a jövedelem, annál csekélyebb a hajlandóság a felajánlásra. A legalacsonyabb jövedelempozícióban ez az arány tíz százalék alatt van, a másfél millió forint alatt keresők körében minden ötödik adózó él jogával, az e fölötti pozíció már meg is haladja az átlagot, a 36,7 százalékot. A két legfelső bérkategóriában pedig már az érintettek több mint fele, illetve mintegy kétharmada él a felajánlás lehetőségével.

➤ MTI

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

Halálának 450. évfordulója előtt egy nappal, április 18-án koszorúzták meg *Philipp Melanchthon* mellszobrát az Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE) kertjében. Az intézmény képviselőjében *Bódi Emese*, az EHE Egyháztörténeti Tanszékének oktatója mondott méltató beszédet. (Az esemény egyúttal záróakkordja volt a *Dies Academicus programsorozatnak* – 5. oldal.)

A főkertész felé fordulva Evangélikus óvodapedagógusok csendesnapja

➤ „Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek, megtanulnak türelmesnek lenni. Ha a gyerekek bátorítva élnek, megtanulnak bízni. (...) Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat, megtanulnak hit-tel élni.” *Dorothy Law Holte gondolatait igyekeznek nap mint nap a gyakorlatban is megvalósítani az ország evangélikus óvodáinak pedagógusai, akik április 16-án csendesnap keretében találkoztak egymással Tótkomlóson.*

Az Evangélikus Egyházi Óvodában tartott fogadáson *Boborné Tuska Erzsébet*, a helyi evangélikus gyülekezet felügyelője köszöntötte a megjelenteket, akik – egyházi rendezvényről lévén szó – a szakmai napot ezután természetesen Isten igéjére figyelve kezdték.

A templomban – *Motyovszki Éva Ildikónak*, a tótkomlósi óvoda vezetőjének, illetve *Takács Ferenc* alpolgármesternek a köszöntő szavai után – *Gáncs Péter*, a Déli Egyházkerület püspöke hirdette Isten igéjét; a liturgiában az egyházközség lelkészei,

Szpisák Attila és e sorok írója vettek részt. A kerület lelkesíti vezetője Jn 20,11–18 alapján tartott prédikációjában egyebek mellett arról beszélt, hogy miként Mária háta mögött ott állt az általa kertésznek nézett Jézus, úgy van a mi hátunk mögött is az élő Isten. Forduljunk Jézus, a „főkertész” felé, aki – miként egykor Máriát, úgy minket is – néven szólít. Kertészek az evangélikus óvónők is, „gyermekkertészek”, akiknek segíteniük kell a kicsik hívóvé válását, együttműködve a családdal és a gyülekezettel.

Az istentisztelet után a település zeneiskolájának *Krcsméri János* vezette kamarazenekara adott koncertet a vendégek tiszteletére, akik ezután a néprajzi gyűjteményt tekintették meg.

A közös étkezést előadások követték. A Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda épületében a Sárbogárdról érkezett *Bőjtös Attila* tanár, nem lelkesíti munkatárs a *Hogyan érvényesül a keresztén nevelésben a család, apa-anya modell?* című referátumában kiemelte: a nevelők célja az kell, hogy legyen, hogy a gyermek emberré, Isten felé forduló emberré váljon.

➤ *Folytatás a 3. oldalon*

Melanchthon és a klasszikus görög dráma

■ BÓDI EMESE

A Tróját ostromló görög fővezérek között vita támad, hogy ki birtokolja a harcban elesett legnagyobb görög hős, Akhilleusz fegyvereit. Odüsszeusz és Aiasz egyaránt magának követeli a csodálatos fegyvereket. A versengés során végül Odüsszeusz győz. Aiasz az őt ért méltánytalanság miatt megtébolyodik, a görög fővezéreket – Agamemnónt és Meneláoszt – le akarja gyilkolni. Örültségében azonban nem veszi észre, hogy a táborban található állatokat aprítja. Végül rájön, hogy mit cselekedett, de a történetekbe nem tud belemenyugodni, öngyilkos lesz.

A mitológiai történetet azért meséltük el, mert a legnagyobb görög drámaíró, *Szophoklész Aiasz* címmel feldolgozta a témát, és ez a tragédia volt *Philipp Melanchthon* (1497–1560) egyik legkedvesebb olvasmánya. A wittenbergi egyetem hallgatói körében ismeretes volt a német teológus tanárnak az a kijelentése, hogy a Biblia tanulmányozása után a leghasznosabb a klasszikus görög drámák olvasása, mert ezek fontos erkölcsi mondanivalót hordoznak. Ismeretes a reformátor tanári hirdetménye is, amelyet 1545. január 18-án adott ki. Ebben közli, hogy *Szophoklész Aiasz* című tragédiáját már olvasták, most ugyanennek a szerzőnek *Elektra* című tragédiáját fogják olvasni. Melanchthon kiemeli, hogy a klasszikus görög drámák a valóságos életet, az emberi esendőséget mutatják be, és az is megmutatkozik, hová vezet a féktelen indulat, ezeket az indulatokat azonban meg is lehet fékezni. Aiaszból hiányzott az önmérséklet, ez okozta vesztét.

A dráma során megtudjuk, hogy az öngyilkos Aiaszt Agamemnón fővezér nem akarja eltemettetni, Odüsszeusz azonban legyőzi személyes indulatait, kiáll amellett, hogy halott ellenfelének kijár a végtisztesség. Ő úrrá lett indulatain, legyőzte önmagát, Melanchthon ezért tekinti őt pozitív hősnek.

Aiasz szerencsétlenségének az is oka volt, hogy féktelen gögjében megvetette az isteneket, azt hitte, a maga erejéből is győztes harcos lehet. Ezt a mozzanatot Melanchthon különösen fontosnak tartja: az istenek megvetése mindenkre szerencsétlenséget hoz. Ebben az összefüggésben a reformátor gyakran idézte *Vergiliust*, *Augustus* császár korának nagy római költőjét is: „Tanuljatok igazságosságot az intésből, és ne vessétek meg az isteneket!” Melanchthon szerint ezt a tanulságot vonhatjuk le a klasszikus görög dráma tanulmányozásából. Ezt a vergiliusi felszólítást a wittenbergi mester ugyanakkor keresztény tartalommal

tölti meg. A keresztény embernek a *Tízparancsolatot* kell betartani; aki ezeket a parancsokat nem tartja be, arra Isten büntetése vár – a büntetés késhet, de feltétlenül bekövetkezik.

„A reformátor szerint a klasszikus görög drámák azért hasznosak, mert az egyén és a közösség is felismerheti bűneit; az egyén bűne, gögje, az önmérséklet hiánya egész közösségeket is romlásba dönthet.

Melanchthon az Aiasz című tragédia ébren is, álmában is foglalkoztatta. Amikor 1546. decemberében – a véres belháború miatt – távol volt otthonától, álmot látott, amelyet később versebe öntött, és barátaival is megosztott. Az állatokat gyilkoló Aiaszt látta, fölötte a győzedelmes Krisztust. Melanchthon költeménye Krisztushoz szóló fohással végződik, őt kéri, hogy védelmezze a tudomány hajlékát, igazítsa helyes útra a vezetőket.

A reformátor szerint a klasszikus görög drámák azért hasznosak, mert az egyén és a közösség is felismerheti bűneit; az egyén bűne, gögje, az önmérséklet hiánya egész közösségeket is romlásba dönthet.

Melanchthon pedagógiai módszere ma is figyelemre méltó, modernnek is mondható. Az órákon részletesen elemezték a drámákat, ezután egy hallgató vállalta, hogy az egyik főszereplő érdekében – az antik rétorika szabályai szerint – védőbeszédet tart, egy másik hallgató pedig a dráma másik főszereplője ellen vádbeszédet tartott. Melanchthon rokonszenve mindig azé a szereplőé, aki képes az önmérsékletre.

Közhelynek számít, hogy Melanchthon nyugodt, elegáns tudós volt. *Luther* is mondta: „Én nem tudtam olyan csendesen lépn...” Mit tanulhatunk ettől a csendesen lépő, humanista reformátortól a 21. század elején? A legfontosabb talán az, hogy a klasszikus görög drámák ma is tükröt tartanak elénk, örök kérdéseket és igazságokat fogalmaznak meg. Olvassuk hát ezeket a csodálatos alkotásokat, ne remítsek meg a súlyos témák, szembesüljünk vétkeinkkel, mérsékeljük indulatainkat!

Amikor ebbe a tükörbe nézünk, sokszor nem tetszik, amit látunk, de azért ne a tükröt törjük össze! Tanuljuk meg a bűnbánatot, boruljunk le a mindenható Isten előtt!

A szerző az Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE) Egyháztörténeti Tanszékének történelem-latin szakos oktatója

Oratio œcumenica

Örökkévaló Isten, szerető mennyei Atyánk! Áldunk téged, hogy egy-
szülött Fiadat nem hagytad a halál-
ban, hanem feltámasztottad, és így
győzelmet arattál a halál felett. Add
meg nekünk kegyelmesen, hogy e
győzelem fénye a mi életünket is be-
világítsa, hogy ne csak az ünnep
idején, de azután, a hétköznapiakon
is a feltámadott Jézus Krisztus vilá-
gosságában járjunk. Könyörgünk
életet adó és életújító kegyelmedért,
hogy ne a halált, hanem valóban az
életet szolgáljuk. Tégy minket késszé
és alkalmassá minden jóra.

Úr Jézus Krisztus, Élet Fejedelme,
aki önmagadat adtad értünk a ke-
reszten, és feltámadtál megigazulá-
sunkra, kérünk, áldd meg gyüleke-
zetünket a te jelenléteddel. Te állj
most is középen, és irányítsd figyel-
münket önmagadra, hogy rád figyelve,
belőled élve megragadhassuk a
mindennél nagyobb ajándékot: az
örök életet.

Szentlélek Isten, áraszd ránk kegyel-
medet, és szentelj meg minket.
Téríts a te utadra, vezesd lépteinket,
vezesd gondolatainkat, szavainkat,
tetteinket, hogy igazán krisztusiak le-
hessünk.

Könyörgünk, Urunk, evangélikus
egyházunkért és minden Krisztusban
hívó közösségért. Figyelmeztess bű-
neinkre és mulasztásainkra. Adj
mindannyiunknak bűnbánó és aláz-
atos szívet. Segíts, hogy egymást meg-
becsülve, hűen tölthessük be tőled
kapott szolgálatunkat: az evangélium
hirdetésének áldott szolgálatát. Áldd
meg egyházi vezetőinket, püspöke-
inket és lelkészeinket, egyházunk
felügyelőit és minden tisztségviselő-
jét, gyülekezeteink minden tagját: ki-
csiket és nagyokat, időseket és fiatal-
okat. Engedd, hogy Krisztus feltáma-
dásának híre valóban örömhírként
töltsen be szívünket és gondolatainkat.

Könyörgünk hozzád hazánkért és
népünkért. Ne engedd elfelejtenünk,
hogy te a történelemnek is Ura vagy.
Segíts megértenünk, hogy minden
tervünk és szándékunk csak úgy ve-
het helyes irányt, ha a te igéden tá-
jékozódva és a te életet adó kegyel-
medből merítve fogalmazódik meg,
és válik valósággá. Adj erőt és hitet,
bátorságot és türelmet mindazoknak,
akik a te jóakarated szerint igazság-
ra, egymás megbecsülésére és meg-
békélésre töreksenek.

Könyörgünk a betegekért és az el-
esettekért, a haldoklókért és a gyász-
lókért. A te vigasztaló jelenléted ad-
jon enyhülést a fájdalom közepette is.
Könyörülj a keresztyük súlya alatt ros-
kadozókon, ne próbáld őket erejükön
felül. Engedd, hogy ők is érezzék és
lássák, hogy szereteted velük van, és
soha nem hagyja el őket. Vezess
mindnyájunkat földi életünk útján az
örök élet felé.

Mennyei Atyánk! Végtelen irgal-
madban bízva kérünk, hallgass meg
minket, a mi Urunk Jézus Krisztusért.
Ámen.

W W W . M Y L U T H E R . H U

HÚSVÉT URÁNI HARMADIK VASÁRNAP (JUBILATE) – ÉZS 65,17–19.24–25

Lesz még egyszer ünnep a világon!

A VASÁRNAP IGÉJE

Hogy milyen lesz, és mi lesz
majd ott, arról Pál apostol csak
annyit tud mondani, hogy *„Isten lesz
minden mindenben”*. János pedig a
Jelenések könyvének végén így vall:
*„Íme, az Isten sátora az emberekkel
van, és ő velük fog lakni, ők pedig né-
pei lesznek, és maga az Isten lesz ve-
lük”; és „halál nem lesz többé, sem
gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom
nem lesz többé, mert az elsők elmúl-
tak”*. Ez az az új világ, amelyért az
Úrtól tanult imádságban – remény-
ség szerint naponta – mindannyi-
an így imádkozunk: *„Jöjjön el a te
országod!”*

*„Jöjjön el a te országod, és legyen
meg a te akaratod!”* – mert a kettő
összetartozik, sőt ugyanazt jelenti.
Ahogy a mennyben Isten akarata
közvetlenül és akadály nélkül min-
dig meglesz, abban az új világban így
lesz meg Isten akarata a földön is.
Késedelem nélkül, azonnal. Mert
nincs ellenállás. Más szóval: nincsen
bűn. Ahol nincs bűn, ott senki sem
érzi úgy, hogy Isten ráerőlteti aka-
ratát. Ellenkezőleg: mindenki maga
is mindig azt akarja, amit Isten
akar, mert belátja, hogy az a legjobb,
és Isten akaratánál nem lehet jobbat
akarni.

Az Írás tanúsága szerint nem két-
séges, hogy ez a világ húsvétvasár-
napkal megszületett, és a maga rend-
elt idejében el fog jönni. Nem lehet
siettetni, és nem lehet késleltetni.
Amikor betelik az idő, Isten elhoz-

za. Ez nem kérdés. A kérdés az,
hogy részünk lesz-e majd benne?
Meváltásunk műve nagypénteken
„elvégeztetett”. Isten mindent meg-
adott, Krisztus mindent megtett ér-
te. Keresztségünkben mindannyian
ajándékba kaptuk a polgárjogot Isten
eljövendő új világába. Ám ha nem az
alkalomhoz illő „fehér ruhában” je-
lenünk meg a régi helyére lépő új vi-
lág ünnepi lakomáján, akkor – gon-
doljunk Jézus példázatára a nagy
vacsoráról – felállítanak az asztaltól,
és örökre kiutasítanak. A „fehér ru-
ha” pedig nem más, mint maga
Krisztus. Őt kell magunkra ölte-
nünk, és erre csak itt, a régi terem-
tésben, ebben a földi életünkben
van hit által lehetőségünk.

Rajtunk áll, hogy élünk-e vele. És
mivel magunktól képtelenek vagyunk
hinni, Isten Szentlelkének kegyel-
mén múlik. Csak ő nyithatja meg szí-
vünket a hirdetett evangélium és a
„látható Ige”, a Krisztus szent testének
és vérének misztériuma előtt.

■ VÉGHELYI ANTAL

*Imádkozunk! Urunk, Te azt ígérted,
hogy egy napon már ezen a földön
is határt szabsz a bűnnek és a szen-
vedésnek. Add, hogy ebből az ígére-
tedből a gyakran kilátástalan jövő-
vel szemben reményt meríthessünk.
És add, hogy utolsó leheletünkig
ragaszkodjunk ígéretedhez, hogy a te
szavadra egy napon új ég és új föld
áll majd elő, és ott örökké veled él-
hetünk, mert ott bűn, halál, szenvedés
nem lesz többé. Harts meg min-
ket kegyelmedben, hogy a mulandó
javak kísértésének engedve el ne ve-
szítsük mennyei örökségünket.
Ámen.*

Nagy hálát adjunk az Atyaistennek

CANTATE

► **Jubilate vasárnap hetében, melynek igéje: „Örvendj, egész föld, az Istennek!” (Zsolt 66,1), a Nagy hálát adjunk az Atyais-
tennek (EÉ 48) kezdetű, 16. szá-
zadi magyar énekkel ismerked-
hetünk meg.**

„Nagy hálát adjunk az Atyaisten-
nek, / Mennynek és földnek szent Te-
remtőjének, / Oltalmazónknak, ke-
gyes éltetőnknek, / Gondviselőnknek!
// Adj igaz hitet a te szent Fiadban,
/ És jó életet minden utainkban; /
Szentlelked által vígy be hajlékodba,
/ A boldogságba!”

A gyülekezeti használatban talán
azon énekeink váltak a legismerteb-
bekké, melyek az énekverses liturgi-
ák valamelyikében is szerepelnek; így
48. számú énekünk dallama a 7.
énekverses liturgia bevezetéseként:
Hála, dicsőség, Atya Isten, néked
(*Tűrmezei Erzsébet* verse). Találkoz-
hatunk még a dallammal az egykori
sárszentlőrinci lelkész, *Sántha Károly*
versével összekapcsolva: „Csak te
vagy, Isten, minden bizodalمام, /
Benned van békém, benned nyugo-
dalمام; / Bár minden elhagy ezen
a világon, / Te vagy világom. (EÉ 353)
A *Mi kegyes Atyánk, bölcsességnek*
Ura (EÉ 483) pedig *Huszár Gál* 1574-
es énekeskönyvében, „A magyar ta-
nulóifjúság régi éneke” alcímmel je-
lent meg.

„Mi kegyes Atyánk, bölcsességnek
Ura, / És mindeneknek nagy bölcs ta-

nítója, / Akinek nem vagy te igazga-
tója, / Nincs oktatója. // Adj jó taní-
tómestereket nekünk, / Adj bölcses-
séget általuk minékünk, / Hogy jó er-
kölcssel, értelemmel éljünk, / Mi jó
Istenünk!”

Énekünk dallamszerkezete az új
stílusú magyar népdal szerkezetét
idézi elénk. Tán sokan tanulták még
így az iskolából „kupolás” szerkezet.
Valóban, az első dallamsort a máso-
dik igen hasonlóan, közel egyezően
ismétli meg öt hanggal feljebb (A,
A5v). A harmadik dallamsor a kezdő-
hang oktávjáról ereszkedik lefelé,
majd az előzőeknél lényegesen rövi-
debb negyedik sor érkezik vissza az
alaphangra. A sorok szótagszáma: 11,
11, 11, 5; a 11-es szótagszám 5 + 6 szó-
tagra oszlik. Így érthető meg a stró-
fa rövid lezárása. Ez a ritmikussá vált
szaffikus verselés 16. században jel-
lemző alakja (tá ti-ti / tá tá / ti-ti ti-
ti / tá tá).

A dallam első feljegyzését a bo-
roszlói könyvtár (Breslau, ma Wroc-
law) egyik kéziratának függeléké-
ben találták meg. A dallam, illetve va-
riánsai szerepelnek más egyházak
énekkincsében is.

Lássuk most a feldolgozásokat.
Gárdonyi Zoltán – *Szívémmek kőszik-
lája* című, 1998-ban megjelent – kó-

ruskötete kisebb együttesek számá-
ra is könnyen megvalósítható válto-
zatot ad közre: az uniszónó (minden
szólam a dallamot éneklő) korált or-
gona és hegedű kíséri (34. szám). A
hegedűszólam nagyobb nehézség
nélkül megszólaltatható orgonával is.
Gárdonyi Zoltán Hálaadó ének cím-
mel négyszólamú vegyes karra és or-
gonára alkalmazta az éneket.

■ W. KINCZLER ZSUZSANNA

Húsvét fénye új megvilágításba helye-
zi az életünket. Régi félelmeink,
vissza-visszatérő szorongásaink, a
feltámadás csodájával vitába szállni
igyekvő kételyeink mindinkább hát-
terbe szorultak. Krisztussal járn, ve-
le és benne élni nem csupán megvál-
tozott életmód vagy megújult életstí-
lus. Sokkal több ezeknél: új teremtés,
új alapvetés, új világlátás. Olyan
megújult élet, amely már biztosan
tudja, hogy mindig számolhat azzal,
aki az élet Ura, teremtetője és újjáte-
remtetője.

Életünk forgatagában oly sokszor
megyünk el apróbb-nagyobb csodák
mellett. Csodák mellett, amelyek
színesebbé, teljesebbé teszik az éle-
tet, de a bennünket körülvevő kifor-
dult értékrend nem tartja értékesnek
jelenlétüket. A feltámadás után meg-
újult látásunk hálásan fedezi fel az
élet minden rezdülése mögött azt, aki
kimeríthetetlen szeretettel, elfogyha-
tatlan gazdagsággal virrasztja ránk
mindennapjainkat. Őt, aki élettel
ajándékozott meg ebben a csodála-
tos világban, akinek gondoskodó,

oltalmazó ereje mindig körülölel
minket.

Tőle bátran kérhetünk, őelőtte
nem kell félnünk attól, hogy kiszol-
gáltassuk hiányainkat, fogyatkozása-
inkat. Ő nem hideg objektív, aki
csak néz, néz és vár, hogy mikor ve-
gye elő a látott tények közül azt, ami-
vel markában tart. Azelőtt adott vi-
lágosságot, ígét, igazságot a világnak,
mielőtt rájöhettünk volna, hogy
mennyire szükségünk van rá. Azelőtt
ajándékozta az élethosszig alapot
adó hitet, mielőtt még megínogtunk
volna, és személyesen átéltük volna
az elveszettséget. Azelőtt tárta fel az
örök perspektívát, mielőtt kétségbe-
esetten megláttuk volna saját jövőt-
lenségünket. Nem vár mást, mint
hogy merítsünk megelőző szereteté-
nek tiszta forrásából. Kérjünk hittel,
bátran, meghallgatást és bőséget
várva: jót minden utunkra, teljessé-
get boldogságunkra.

Ezért a lehetőségért nem elég egy
egyszerű „köszönöm”. Istennek töb-
bet kell adnunk: igazi dicsőítést. A di-
csőítés pedig nem álságos helyezke-
dés, a pozícióban lévőtlől jótett helyé-
be jót váró számolgatás. A dicsőítés
a szív őszinte ujjongása afölött, hogy
aki hatalmasabb mindennél, mégis el-
jött hozzám, közösséget vállalt velem,
és nem engedi, hogy eltávolodjak tő-
le. A dicsőítés az Istennel járó ember
felemelő pillanata, ami már valamit
megsejtet abból, hogy mit jelent
szemtől szemben, elválaszthatatlanul
az Úrral lenni.

■ ÖRDÖG ENDRE

Kész a püspökválasztás menetrendje

Közgyűlés a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületben

► **Kegyeletes megemlékezéssel kezdődött múlt szombaton Veszprémben a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület közgyűlése. A nemzeti gyásznapi kapcsán egyperces néma felállással és imádsággal emlékeztek a résztvevők a tragikus körülmények között elhunyt Lech Kaczyński lengyel köztársasági elnökre és feleségére, továbbá azokra az áldozatokra, akik az elnöki párt szállító repülőgép utasaiként haltak meg útban Katyn felé.**

A közgyűlés nyitóáhitatán Bencze András püspökhelyettes, székesfehérvári lelkész szolgált igehirdetéssel. A tanácskozás első részében a 2009. év-

előadói, végül az egyházkerület ügye-sze számoltak be előző évi munkájuk-ról. A beszámolókat rövid vita után elfogadták a közgyűlés tagjai.

A kerület közgyűlése előző ülésén Bencze Andrást püspökhelyettesnek, Horváth Zsolt sárvári felügyelőt az országos gazdasági bizottság tagjának, a kisbabeti Zsédely Dórárt pedig az országos ifjúsági bizottság tagjának választotta. Eskütelükre e mostani közgyűlés keretében került sor.

Király Csaba igazgató adott ezután tájékoztatást a közszegyi Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium helyzetéről. Azt kérte az intézmény vezetője, hogy a lelkészek minél több fiatal Kőszegre irányításával segítsék az oktatási intézmény munkáját.

Az utóbbi időben örömdetesen

mégpedig ötvenszázalékos tandíjtámogatás formájában. A közgyűlés azonban a támogatás elnyerését feltételhez kötötte. A képzésen részt venni kívánó lelkészeknek a jelentkezés benyújtása előtt kérnie kell az egyház-község presbitériumának beleegyezését, majd ezek után – a szolgálati út betartásával – az egyházkerület elnökségének a hozzájárulását is. Beszított lelkészeknek a munkáját felügyelő parókus egyetértését kell igazolnia.

Határozatot hoztak a küldöttek arról is, hogy a továbbiakban az egyházkerület egy lelkésznek csak egy posztgraduális képzésben való részvételét támogatja.

Kissné Kárász Rózsa, az egyházkerület jelölő- és szavazatszámoló bizottságának elnöke előterjesztette a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületben küszöbön álló püspökválasztás jelölési és választási menetrendjét. A közgyűlés ezt ellenszavazat nélkül elfogadta és tudomásul vette. Eszerint a jövő év elején esedékes püspökválasztás folyamata – a jelöléssel – már idén ősszel kezdetét veszi.

Végezetül Ittész János püspök rövid tájékoztatást adott arról, hogy a Pétfürdő–Berhidai Missziói Egyház-község önállósága 2010. július 1-jétől megszűnik, és a várpalotai gyülekezet része lesz. Tolmácsolta továbbá Hutflesz Mihálynak, az egyházkerület egyik pályázati cége vezetőjének kérését, hogy a gyülekezetek egy-egy pályázat benyújtása kapcsán ne csak projekt címet vagy ötletlistát állítsanak össze, hanem két-három oldalban összefoglalva készítsenek részletesebb koncepciótervet.

■ KISS MIKLÓS

Evangelikus óvodapedagógusok csendesnapja

► *Folytatás az 1. oldalról*

Ehhez természetesen a szülők segítségével is szükség van. Arra, hogy a család olyan értéket teremtő közeg legyen, ahol a gyermek biztonságban érezheti magát.

A nap végén *Egyházi énekek szerepe az óvodai zenei nevelésben* címmel Győri Gábor esperes tartott zenei il-

lusztációkban bővelkedő beszámolót, hangsúlyozva, hogy az óvodás korosztály nevelésében a zenének vitathatatlanul fontos szerepe van, hiszen a muzsika híd Isten és a gyermekek között. Isten és a csendesnap résztvevői között pedig az ige szava teremtett hidat – Szpisák Attila Lk 9,28–36 alapján tartott záróáhitatával is.

■ GAZDAG ZSUZSANNA

A SZERZŐ FELVÉTELE

FOTÓ: MENYES GYULA

ről szóló jelentéseket hallgatták meg a küldöttek. Sorrendben a püspök, a felügyelő, az egyházkerület missziói és Gusztáv Adolf segélyszolgálati

megnőtt azoknak a száma, akik posztgraduális képzésen vesznek részt. Ezt a fajta képzési formát az egyházkerület anyagilag is támogatni tudja,

Melanchthon szubjektív

Gyerekkoromban nagyon megragadott Wittenberg főtere, a hatalmas Luther- és Melanchthon-szoborral. A templomba belépve pedig Lucas Cranach oltárképének predelláján először Lutherre esett a szemem, ahogy a szószéken állva a megfeszített Jézusra mutat. (Szüleim arra is felhívták a figyelmemet, hogy a festményen a kereszt másik oldalán Lutherék kisfia látható, az édesanya Bóra Katalin ölében.) A szárnyas oltár baloldali részén egy sovány férfit láttam, amint széles mozdulattal megkeresztel egy csecsemőt. „Tudod, fiam, így függ össze az ige és a szentség” – magyarázta édesapám, hozzátéve, hogy az illető férfiú – Melanchthon – ráadásul nem is lelkész, ám az egyetemes papság jegyében szükség esetén neki is szabad keresztelnie.

Ismerve édesapám alaposágát és pedagógiai hajlamát, még azt sem tartom elképzelhetetlennek, hogy az Ágostai hitvallás VII. cikkelyét is idézte nekem, rövidnadrágos legénykémnek: „Az egyház a szentek gyülekezete, amelyben az evangéliumot tisztán hirdetik, és a szentségeket helyesen szolgáltatják ki...”. Nos, Melanchthon volt a megfogalmazója ennek az alapvető evangélikus hitvallásnak. Őt ábrázolja a Lutheréhez mérhető szobor, és ő látható a reformáció festőjének alkotásán. Az ő halálának négy százötvenedik évfordulóját ünnepeljük ezekben a napokban.

A brettini születésű Melanchthon valóságos csodagyerekeknek számított. Tizenhárom évesen már egye-

temi fokozatot szerzett, majd nem sokkal később magiszterre is avatták. Még húszéves sem volt, és már a retorika és a görög nyelv professzora lett.

Bölcs Frigyes választófejedelem – Luther pártfogója – a legjobb tudósokat kívánta az általa alapított wittenbergi egyetemre vinni, így került Melanchthon 1518-ban ebbe a városba. Székfoglalójában a humanizmus és a kereszténység összefüggésére hívta fel a figyelmet, amikor tételszerűen így fogalmazott: „Egyik kezünkben Szent Pál, a másikban Homérosz.” Magam is vallom a hitnek és a kultúrának az egységét, nem elfelejtve persze Erasmus íntését sem: „Olyannyira szeretik Cicerót, hogy elfelejtik Krisztus szeretetét. Nem Krisztus szíve dobog bennetek.”

Melanchthont ma világi teológusnak neveznénk. Ebben a minőségében tartott írásmagyarázati előadásokat és írt teológiai műveket. Lutherrel annak ellenére szorosban együtt tudott működni, hogy egészen különböző alkutípusok voltak. A kis természetű Melanchthon állítólag csak a valláig ért Luthernek. Egyik magyar tanítványa, Bornemisza Péter szavai szerint „csikbek testecskejű, kis fonnyadt emberecske” volt, ám adott esetben Lutherért is helytállt.

Köztudomású, hogy az őt sújtó átok miatt Luther nem lehetett jelen az augsburgi birodalmi gyűlésen. Az Ágostai hitvallás szövegét megismerve kijelentette, hogy minden nagyon tetszik neki, semmit nem javítana rajta, ám arra nem is lenne ké-

pes, mert – így Luther – „én ilyen halak és lágyan nem tudok lépkedni”. A mottóban megfogalmazott szándék, miszerint „suaviter in modo, fortiter in re”, vagyis „kemény a lényeg, lágy a forma”, Luther számára személyiségénél fogva idegen volt.

Azon tűnődöm, hogy bennünket, mai szolgálókat is fel tud-e használni – különbözőségeinkkel együtt – az egyház Ura. És hogy egyáltalán elfogadjuk-e azt a tényt, hogy eltérőek az adottságok, de különbözőnek a feladatok is? Erről ezt írta Luther: „Nekem ki kell irtanom a tuskókat és a fatörzseket, le kell vágnom a tuskókat és a szúrós sövényeket, fel kell töltenem a pocsolyákat, nekem kell az utat előkészíteni és ösvényt vágni a bozótban. Magister Philippus viszont tisztán és csendben lépked, épít és ültet, jókedvvel vet és öntöz, mert Isten bőven elhalmozta őt adományokkal.”

Egymás megsegítésének jó példája az az eset, amikor Melanchthon Weimarban súlyosan megbetegedett, és meghalni kívánt. Luther lóhalálában utánament, és megállapította, hogy barátja szeméből eltűnt a fény, beszéde lelassult, hallása eltompult. „Én Istenem, mennyire

megnyomorította az ördög ezt a választott harcost!”, kiáltott fel. Majd így folytatta: „Mindaddig megtartott az Isten. Igaz, hogy a nyakára jártam, cibáltam, és számon kértem rajta a Bibliában tett ígéreteit.” Ezután imádkozni kezdett, majd Melanchthon kezét megragadva így szólt a beteghez: „Légy nyugodt, Philippus, nem fogsz meghalni. Bár lenne oka, hogy elvegye a bűnös ember életét, de ő nem azt akarja, hogy meghaljon, hanem hogy megtérjen, és éljen. Ezért hát ne ess kétségbe, ne légy önmagad gyilkosa, hanem bízzál az Úrban!” Ezt követően Melanchthon állapota szemlátomást javult. Barátja unszolására kezdett étellel és itallal élni, és rövidesen teljesen felépült. Ezzel kapcsolatban is vannak kérdéseim. Utánanyargalunk-e bajba jutott társunknak? Imádkozunk-e érte, még az Istent is megcibálva?!

Melanchthon szívén viselte Magyarország sorsát. Alighanem életre szólóan meghatározta vonzalmát az a tény, hogy szülővárosában egy bizonyos Johannes Hungarus volt a tanítója. Wittenbergben a már említett Bornemisza mellett Dévai Bíró Mátyás, Sylvester János és mások voltak a tanítványai. Velük később is tartotta levélben a kapcsolatot. Ennek is köszönhető, hogy számos eredeti Melanchthon-levél lehet egyházunk tulajdonában. Dunántúl nagy tekintélyű protestáns főurat, Nádasdy Tamást „a tudomány és az erény művelése érdekében” evangélikus iskolába szervezésére bátorította, vagy egy magyar diákját a bártfai városi tanács

jóindulatába ajánlotta, mondván, hogy az „hazájának ott hasznosan szolgálhat”. Kiterjedt levelezésével egész Európát behálózó kapcsolatrendszert alakított ki, szinte megteremtve a későbbi hírügynökségek alapjait. Egy tanítványa, Bencédi Székely István így írt róla egy 1559-es feljegyzésében: „Ennél a Filepnél bölcsébbet nem lát a nap sem az ő felkelésében, sem az ő elnyugvásában, széles e földön.”

Békeszerető természete, a szemben álló felek közötti közvetítési szándéka gyakran hozta őt nehéz helyzetbe. Szemvedéseiről sokat elárul utolsó feljegyzése. Amikor 1560. áprilisában közeledett halála órája, felírta egy kis cetlire, miért nem kell félnie az embernek a haláltól. Többek között ezt írta: „Meggazadulsz bűneidről. Megszabadulsz minden fáradozástól és a teológusok dühödt veszekedő kedvétől.”

Németország, sőt Európa tanítójának végakarata ez. Hogy a fölösleges szócséplések, terméketlen és személyeskedő viták helyett az összefogás szándéka kerekedjen felül.

Fabiny Tamás püspök Északi Egyházkerület

HIRDETÉS

A pestszentlőrinci evangélikus gyülekezet Lőrinci Érdeklődők Teaháza (LÉT) szeretettel hív mindenkit következő alkalmára április 27-én, kedden 18 órára, ahol vendégünk *Schäffer Erzsébet* Prima Primissima díjas publicista, a *Nők Lapja* főmunkatársa lesz. Helyszín: evangélikus gyülekezeti terem, 1183 Budapest, Kossuth tér 3. Megközelíthető az Üllői úton vagy az 50-es villamossal.

HIRDETÉS

Válóháló nyári tábor

Békésszentandrás, július 26. – augusztus 1.

Keresztény tábor nem csak keresztény elváltaknak! (A gyerekeknek külön foglalkozásokat tartunk.) Részvételi díj: 1900 forint/fő/nap – 4400 forint/fő/nap. További információk és jelentkezés: *Fodor Tímea*, fodor.thimcsi@gmail.com, 70/342-6800. Az 5000 forint/fő előleget június 15-ig kérjük befizetni a Magyar Evangéliumi Aliansz számlájára: 11706016-20464132. (Kérésre csekket küldünk.)

HIRDETÉS

A kántorképző nyári tanfolyamai

A fóti Evangélikus Kántorképző Intézet szeretettel várja a jelentkezéseket az idei *nyári tanfolyamokra*, melyek időpontjai (és vezetői) a következők:

- I. június 24. – július 10. (*Bence Gábor*)
- II. július 15–31. (*Abaffy Nóra*)
- III. augusztus 3–19. (*Kertész Botond*)

Jelentkezési határidő: május 25.
Jelentkezni a feltüntetett határidőig lehet levélben (2151 Fót, Berda J. u. 3.) vagy e-mailben (kantorkepzo@citromail.hu). A jelentkezéshez, kérjük, mellékeljenek *lelkési ajánlást* és rövid zenei életrajzot. Ez utóbbit pótolhatja és a jelentkezés adminisztrációját megkönnyíti a címünkről kérhető, illetve honlapunkról (*kantorkepzo.lutheran.hu*) letölthető jelentkezési lap használata, de lelkési ajánlás ebben az esetben is szükséges. A tanfolyamokkal kapcsolatos tudnivalókról a résztvevőket levélben értesítjük. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

HIRDETÉS

A 2010. évi missziói pályázat nyertesei

Ágfalva 60 000; Baja 50 000; Bakonytamási 30 000; Bács-Kiskun Egyházmegye 50 000; Békéscsaba, kórházmisszió 30 000; Beled 50 000; Bóba 60 000; Bokod 50 000; Borsod-Hevesi Egyházmegye 60 000; Budai Egyházmegye 60 000; Budapest-Budavár 50 000; Budapest-Csepel 50 000; Budapest-Fasor 70 000; Budapest-Ferencváros 30 000; Budapest-Józsefváros 60 000; Budapest-Kelenföld 40 000; Budapest-Kispest 80 000; Budapest-Kőbánya 70 000; Budapest-Pesterzsébet 60 000; Budapest-Újpest 30 000; Budapest-Zugló 70 000; Budaörs 100 000; Csákvár 50 000; Dunaföldvár 60 000; Fejér-Komáromi Egyházmegye 60 000; Felsőpetény 40 000; Győr-Mosoni Egyházmegye 60 000; Győrszemere 50 000; Győrújbarát 100 000; Hatvan 70 000; Irsa 50 000; Hódmezővásárhely 40 000; Kecskemét 50 000; Kiskunhalas 60 000; Komárom 70 000; Kondoros 70 000; Kőszeg 50 000; Kővágóörs 60 000; Lébény 40 000; Maglód 50 000; Medgyesegyháza 30 000; Mencshely 40 000; Mezőberény, I. kerület 80 000; Mezőtúr 50 000; Miskolc, Hunyadi u. 100 000; Nagyveleg 40 000; Nyírtelek 100 000; Órimagyarósd 40 000; Óságyárd 70 000; Pápa 50 000; Pesti Egyházmegye 40 000; Piliscsaba 70 000; Siófok 50 000; Somogy-Zalai Egyházmegye 50 000; Sopronbánfalva 50 000; Szarvas-Ótemplom 40 000; Szeged 50 000; Székesfehérvár 60 000; Szolnok 50 000; Szügy 70 000; Telekgerendás 50 000; Tés 40 000; Vadosfa 30 000; Várpalota 30 000; Vecsés 60 000; Veszprém 50 000; Veszprémi Egyházmegye 30 000 forint.

* * *

Az igényelt támogatás 7 millió forint volt, a keret 3,2 millió forint, ezt a missziói bizottság saját keretéből kiegészítette 3,6 millió forintra. A bírálóbizottság nem tudta támogatni azokat a gyülekezeteket, amelyek nem számoltak el a korábban elnyert pénzzel.

HIRDETÉS

A Budapesti Bibliaiskola új évfolyamot indít

Szeretettel várjuk azok jelentkezését, akik vágnak arra, hogy jobban megismerjék Jézus Krisztust, és szeretetből szolgálják Őt munkahelyükön, családjukban és gyülekezetükben.

A 2 + 1 éves képzésünket szeptembertől júniusig minden hónap második szombatján tartjuk Budapesten. **Jelentkezési határidő: május 31.**
Az oktatás tematikája: 1. év: Ó- és Újszövetség (bevezetés, bibliaismeret, kortörténet). 2. év: biblika teológia (a Biblia egységes üzenetének kibontakozása); dogmatika (a keresztyén hit rendszerbe foglalva); etika (a keresztyén élet normái); hermeneutika (az írásmagyarázat módszere), gyakorlati keresztyénség. 3. év: gyülekezeti élet (bibliai tanítás a gyülekezetről és az egyes gyülekezeti szolgálatokról); lelkigondozás; apologetika (keresztyénség és a többi világnézet); evangélizáció (hitünk továbbadása másoknak).

Jelentkezés és további információ: www.bpbibliaiskola.hu.

Gyászistentiszteletet tartottak a légi katasztrófában elhunyt lengyel áldozatokra emlékezve

► **A Honvédelmi Minisztérium Tábori Lelkészi Szolgálat**a **április 14-én este ökumenikus gyászistentiszteletet tartott a repülőgép-szerencsétlenségben április 10-én elhunyt Lech Kaczyński lengyel államfőre és a további kilencvenhat áldozatra emlékezve a budapesti Szent István-bazilikában. Az eseményen a Magyar Honvédség több vezetője is részt vett. Egyházunkat hivatalosan Lackner Pál dandártábornok, tábori püspök, valamint Ittész János elnök-püspök képviselte.**

A *Bíró László* katolikus tábori püspök és Lackner Pál protestáns tábori püs-

volt *Frölich Róbert* vezető tábori rabbi és *Tömböl László* vezérkari főnök is, aki személyes emlékeit is megosztotta a jelenlévőkkel.

A szertartáson az Úr vigasztalását kérték, Bíró László pedig a második világháborús emlékhelyre igyekvő Lech Kaczyński államfő tervezett, de soha el nem hangzott beszédéből idézett: „Az igazság soha nem múlik el” – mondta volna Lech Kaczyński.

A megemlékezésen a Honvédelmi Minisztérium, a hadsereg vezetése mellett a budapesti nagykövetségek katonai attaséi, valamint a magyarországi lengyel közösség számos képviselője és tábori lelkészek is jelen voltak.

Mint ismeretes, a Lech Kaczyński lengyel államfőt és kíséretét szál-

te életét, közöttük a lengyel politikai és katonai vezetés számos képviselője. Az áldozatok között van a lengyel fegyveres erők katonai, tábori püspöke, a katolikus *Tadeusz Ploski*; titkára és a tábori püspökség hivatalvezetője, *Jan Osinski* főhadnagy-lelkész; a lengyel ortodox egyház és az ortodox tábori püspökség vezetője, *Miron Chodakowski* érsek és az evangélikus katonai lelkész, *Adam Pilch* is. Ők mindannyian az 1940-ben lemeszárolt huszonkétezer lengyel tiszt és civil emlékére rendezett megemlékezésre tartottak Katynba.

A magyar kormány az évszázados sorsközösségen alapuló lengyel–magyar barátságra tekintettel, osztozva a lengyel nemzetnek Lech Kaczyński, a Lengyel Köztársaság elnöke ha-

FOTÓ: MÉSZÁROS GÁBOR

pök közös áhítatot tartott. A Magyarországi Református Egyházat *Mészáros László* alezredes, tábori esperes képviselte. Az istentiszteleten ott

lító Tu–154-es kormányrepülőgép április 10-én zuhant le az oroszországi Szmolenszk közelében. A katasztrófában kilencvenhat ember vesztet-

lála miatt érzett gyászában április 17-ét gyásznappá nyilvánította.

■ HORVÁTH-BOLLA ZSUZSA
(Forrás: *evangelikus.hu*)

Lengyel evangélikus püspök halálos balesete Kaczyński temetése után

Tragikus körülmények között elhunyt *Mieczysław Ciešlar* varsói evangélikus püspök. A hatvanéves lelképásztor április 18-án, *Lech Kaczyński* elnök temetési szertartásáról Krakkóból hazafelé tartva, autóbalesetben vesztette életét Lódz városának közelében. Ciešlar 1996 óta töltötte be hivatalát.

► Forrás: *Magyar Kurír*

Ülésezett az ökumenikus tanács elnöksége

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) április 12-én tartotta tavaszi ülését, amelyen meghatározta a szervezet 2010-es programjait.

A tíz tagegyház és további tizennyolc együttműködő egyház, valamint egyházakhoz kötődő szervezet ökumenikus fóruma a krisztusi egység munkálását és kifejezését az alábbi területeken folytatja: tanulmányi munka a keresztyén egység és a szociáletika körében, illetve a *Theologiai Szemle* negyedéves folyóirat szerkesztésében. E hagyományos területek mellett a tanács ez évtől egy külön bizottságban végzi a különböző világvallások tanainak, jelenségeinek és kapcsolatainak tanulmányozását.

Intenzív hazai és nemzetközi női ökumenikus munka, missziói és evangélizációs programok, a reformáció hónapjának rendezvénysorozata, valamint a keresztyén ifjúság együttműködésének eseményei adják a tevékenység további főbb elemeit.

A programok sorában megerősítést nyert a szervezett női munka fontossága, a szociáletika területén a teremtés hetének és általában a környezettudatosságnak a népszerűsítése, valamint a misszió ökumenikus aspektusának hangsúlyozása, amelyre az 1910-es missziói világkonferencia centenáriuma különösen is felhívja a figyelmet.

Az elnökség jóváhagyta a 2009. év zárszámadását, és meghatározta a 2010. esztendő költségvetését. Beszámolót hallgatott meg az Európai Egyházak Konferenciája átalakításának folyamatáról, s kölcsönös tájékoztatást nyújtott a májusban Münchenben megrendezendő ökumenikus egyházi napokon való tagegyházi részvételről.

Az ökumenikus tanács elnöksége imádságos szeretettel emlékezett meg a lengyel elnöki repülőgép katasztrófájának áldozatairól, s részvétellel fordult a Lengyel Ökumenikus Tanács elnökéhez és közösségéhez.

■ BÓNA ZOLTÁN, a MEÖT főtitkára

Gyógyulás a misszió szolgálatában

Lapunk korábbi számában már beszámoltunk arról, hogy a *Magyarországi Lepramisszió* közgyűlésének tagjai háromévi időtartamra elnöküké választották *Kapi Zoltán* pusztavámi evangélikus lelképásztort. Beiktatására január 29-én, a lepra elleni harc világnapja alkalmából került sor. A szervezet kuratóriumába viszont az április 19-én tartott rendkívüli közgyűlésen választottak új tagokat.

A református egyház képviseletét ezentúl *Bagi László* Baross téri lel-

kipásztor, valamint *Rozgonyiné Asztalos Piroska* építésmérnök látja el. A baptista felekezet vezetősége *Győri Kornél* nyugalmazott teológiai tanárt, az evangélikusok pedig *Brebovszkyné Pintér Márta* lelkészt, az Evangélikus Külmissziói Egyesület elnökét delegálták a testületbe.

Győri Kornél az újonnan alakult kuratórium ülésén a 19. századi angliai megújulási mozgalom (Oxford-mozgalom) központi gondolatát idézte: *Légy először a másik felebarátjává, hogy aztán a testvére lehess!* Ezzel utalt

arra, hogy miért fontosak még ma is az egyházi karitatív szervezetek.

Évente körülbelül 800 ezer új leprást regisztrálnak szerte a világon, vagyis óránként majdnem százat. A betegség ugyanakkor ma már gyógyítható, és a Lepramisszió világméretű szolgálata révén ma már szinte mindenki esélyt kap arra, hogy felgyógyulhasson súlyos betegségéből, és felismerhesse a keresztyéneket motiváló erőt: a krisztusi, mentő szeretetet.

► *EvÉlet-infó*

Dies Academicus

A tudomány napja az Evangélikus Hittudományi Egyetemen

► **Egymásért viselt felelősségünk került a középpontba az Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE) április 14-i rendezvényén. Az idei Dies Academicus fő témája a testvériség volt, az előadások ezt világították meg több oldalról.**

Dr. Csepregi Zoltán rektor egy vidám gyermekverssel köszöntötte a megjelenteket, és adta meg a hangot a nap

Dr. Csepregi Zoltán köszönt

témájához, amely a testvérkapcsolatokat vizsgálta különböző teológiai tudományágazatok nézőpontjaiból – *Hol van a te testvéred?* címmel.

Az első előadó, dr. Kőszeghy Miklós, a Károli Gáspár Református Egyetem Ókortörténeti Tanszékének egyetemi docense az *Őszösvetség* idejében és tájain gyakorta jellemző brutális tetről, a testvérgyilkosságról beszélt. Káin és Ábel (1Móz 4), Abímelek (Bír 9), valamint Absolon (2Sám 13–20) történeteinek keresztül nyerhettek bepillantást a hallgatók az ókori Közel-Kelet sokszor kíméletlen testvérharcaiba, s kerülhettek közelebb a testvérek közötti gyilkosságok akkori okainak és módjainak megértéséhez.

Dr. Peres Imre, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Újszövetségi Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára az újszövetségbeli testvéri kapcsolatok jellegét állította előadása középpontjába, illetve arról szólt, mi a háttere az egyházunkban mára elterjedt és bevett „testvér” megszólításnak.

A Biblia és *Shakespeare* drámaiban megjelenő halálos testvérrivalizálások közötti párhuzamokra mutatott rá dr. Fabiny Tibor egyetemi tanár, a Károli Gáspár Református Egyetem Anglisztika Intézetének, illetve a Hermeneutikai Kutatóközpontnak a vezetője.

A Dies Academicust záró fórum résztvevői: Kamarás István, Kőszeghy Miklós, Cserháti Sándor, Fabiny Tibor és Hubert Gabriella.

Dr. Csepregi András, az Oktatási és Kulturális Minisztérium Egyházi Kapcsolatok Titkárságának vezetője, az Evangélikus Hittudományi Egyetem nyíregyházi tagozatának docense *Johann Baptist Metz* és *Walter Wink* politikai teológiájának ismertetésén keresztül szólt az emlékezés felelősségéről és a felelős emlékezésről.

A házasságban megélt egymás iránti felelősségről beszélt dr. Hubert Gabriella, az Evangélikus Országos Könyvtár tudományos munkatársa a

16–17. századi protestáns házasénekek bemutatásával.

Az ebédszünet előtt került sor az egyetemen hosszú ideje hűségesen oktató, nyolcvanadik születésnapját ünneplő D. Takácsné Kováczházi Zelma köszöntésére, melyet sok-sok hálás hallgatója nevében dr. Csepregi Zoltán rektor és – *Wulfné dr. Kinczler Zsuzsanna* vezényletével – az egyetem énekkara tolmácsolt.

A délutáni első előadó, dr. Zay Balázs, a C. G. Jung Komplex-pszichoterápiás Egyesülettől érkezett művészettörténész, evangélikus lelkész, valláspatológus és mediátor a pszichológia és a teológia sajátos szemszögéből vizsgálta a testvérek közötti harcok lélektani okait és hátterét.

Dr. Kamarás István OJD (= Ordo Joculatorum Dei, vagyis Isten Bohócainak Rendje), a Pannon Egyetem Antropológia és Etika Tanszékének egyetemi docense a testvériséget a különböző vallások és felekezetek vizsgálatával szemlélítette a vallásosság, habitus, életstílus alapján.

Az előadók ezután a plénum előtt válaszoltak a hallgatók által feltett kérdésekre, illetve az előadásokhoz fűzött megjegyzésekre.

A nap záróakkordjaként került sor az egyetem bejáratánál lévő Melanchthon-szobor megkoszorúzására, ahol Bódi Emese, az EHE Egyháztörténeti Tanszékének oktatója megtartta a négyszázötven éve elhunyt reformátort.

A Dies Academicus magára a teológiai tudományra is igyekezett felhívni a figyelmet, hiszen a nap folyamán azokat az előadókat ismerhették meg a résztvevők, akik a tervek szerint az egyetem szeptembertől induló új szakának – a teológia iránt pusztán tudományos szempontból érdeklődők számára megnyíló teológus mesterszakknak – lesznek oktatói. Az új képzéssel kapcsolatban az egyetem rektori hivatalában kérhető további felvilágosítás.

■ ZSIROS ANDRÁS

D. Takácsné Kováczházi Zelma

A 16–17. századi magyar házasénekek

Istennek Szentlelke illette szívemet, Nagy kegyelmessége elővön engemet, Mikor társul ada énnékem tégedet, És szent szerzésében helyeztete minket. (Paniti János, 1554)

■ DR. HUBERT GABRIELLA

A vallásos szerelmi költészetnek a legfontosabb műfaja a reformáció korában a házasének. A prédikációkban olvasható teológiai és gyakorlati ta-

gassátok kezdetű, 33 versszakos éneke, amelyet gyülekezeti énekként is énekeltek);

– *gyülekezeti énekek*, melyeket vagy a templomi házasságkötéskor énekeltek, vagy a vízkereszt utáni második vasárnapon, amikor a perikópa szerint a prédikáció alapigéje a kánai menyegző (Jn 2,1–11).

Az egyik leggyakrabban énekelt házasének a 128. zsoltár parafrázisa lehetett. A házasság iskolájában való istenfélő élet az, amelyben a házastársak felelősségteljesen, megtartva a rendet élnek, megteremtik a boldogságot. És megteremtik az egymás iránti felelősségnek egy tágabb dimenzióját is: a jövőendő nemzedékek iránti felelősséget.

A zsoltárt teológiai tartalma (az istenfélelem boldogsághoz vezet) alkalmassá tette arra, hogy házassági áldásként használják. (A zsoltár prózai változatai megtalálhatóak már a középkorban is, a 16. században pedig például *Heltsai Gáspár* – Kolozsvár, 1559 – vagy *Beythe István* – Németújvár, 1582 – agendájában: a házasságkötés szertartásának végén áldásként szerepelnek.) A 128. zsoltár parafrázisa 1560-tól kezdve szerepel gyülekezeti énekeskönyveinkben, a 18. századi *Új zengedező mennyei karban* is a házasság énekek között:

1. Boldogok azok, kik Istent félők,
És igaz hittel, kik őtet veszik,
Parancsolatját nékie teszik,
Kezüik munkáját kik igazán eszik.

2. Kezüik munkáját Isten megáldja,
Eledeleket megszaportítja,
És életüket meghosszabbítja,
Az igaz útra őket igazgatja.

3. Ő feleségük hozzájuk illendő,
Házukban leszen, mint jó termő szőlő,
Fiai neki hitben növekednek,
Asztala körül, mint olajfa vesszők.

4. Megáldjon téged a kegyes Isten,
És öregbítsen az igaz hitben,
Hogy te vallhassad üdvösségedet,
Tégedet vigyen örök dicsőségbe!

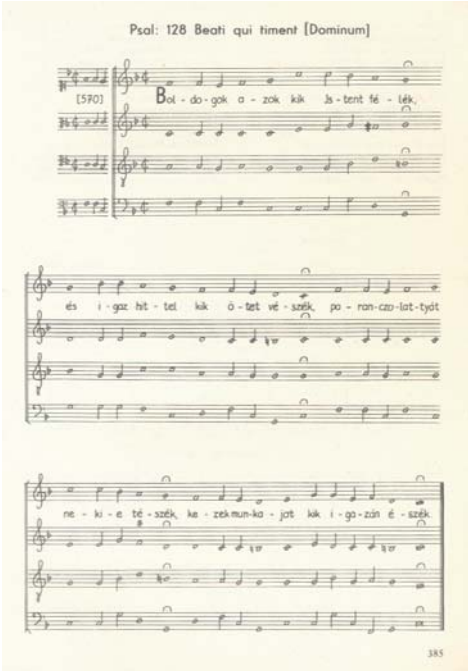
5. És hogy láthassad fiaidnak fiait,
Nemzetségednek szaporodását,
És békességnek drága gyümölcsét,
Keresztyéneknek hitben épülését.

6. Eképpen áldja embert meg az Isten,
Ki féli őtet minden időben,
És aki bizik ő ígérétében,
Támasza leszen az ő életében.

7. Szent Dávid írta ezt a Zsoltárkönyvben,
Ékesen mondja százhuszonnyolc részében,
Mert kellemetes házasság Istenben,
Kit megkoronáz örök dicsőségben.

A 128. zsoltárnak az *Eperjesi graduálban* található négyszólamú letétje megerősítheti azt a meggyőződésünket, hogy nem eltemetett kulturális örökség számunkra ez a házassági áldás, hanem ma is lehetne énekelni házasságkötéskor.

Az írás az Evangélikus Hittudományi Egyetem Dies Academicusán elhangzott előadás kivonata. Szerzője az Evangélikus Országos Könyvtár tudományos munkatársa.

Átvétel Ferenczi Ilona kiadásából

nácsok csaknem valamennyi eleme megtalálható ezekben az énekekben. Tartalmilag az oktatás, erkölcsi tanítás és a tréfás feddés két szélsősége között mozogtak – vágáns- és vallásos elemek együttesen is előfordulhattak ezekben a versekben. Így például a Tóbiás házasságáról írt bibliai históriában *Dézsai András* 1550-ben, debreceni rektorként, megtörve a bibliai történet menetét, kiszól kora emberéhez:

De ha ti begyűltök a menyegezőben, Kétféle nagy jószág [jószág, erény] vagyon erkölcsötökben, Az első jó erkölcs áldott részegségben, A másik jó erkölcs a nagy tomlásban [táncban].

A protestáns házaséneknek több alfaja virágzott a kezdetekben:

– *versek*, amelyek egy adott esküvői alkalomra szóltak (mint például *Bessenyei Jakab* tasnádi iskolamesternek 1562-ben a saját esküvőjére írt 137 strófás éneke, melyben a mitológiai szerelmi történet elején és végén a házasság isteni eredetéről és a házasság iskolájáról szóló részek találhatók);

– *a házasság témájához kapcsolódó énekek* (mint például *Balassi Bálint* *Bocsásd meg, Úristen, ifjúságnak vétkét* kezdetű éneke, amelyet Balassi a maga által összeállított versgyűjteményben a következő címmel szerepeltetett: *Kiben bűne bocsánatjáért könyörgött akkor, hogy házassodni szándékozott*);

– *bibliai históriák*, illetve verses bibliai könyvek (például *Batizi András* *Izsák házasságáról szóló históriája* [1546] vagy *Bogáti Fazakas Miklós* *Énekek éneke*-fordítása [1584]);

– *predikációs énekek*, vagyis énekelt prédikációk, amelyek *Bornemisza Péter* szerint prédikációként oktatnak, és amelyeket „házunknál és házunk kívül, menyegzőben és mértéketlen, nem zabáló lakodalomban” lehetett énekelni (ilyen lehetett a bibliai históriákon kívül például *Batizi András* *Jámor házások*, meghall-

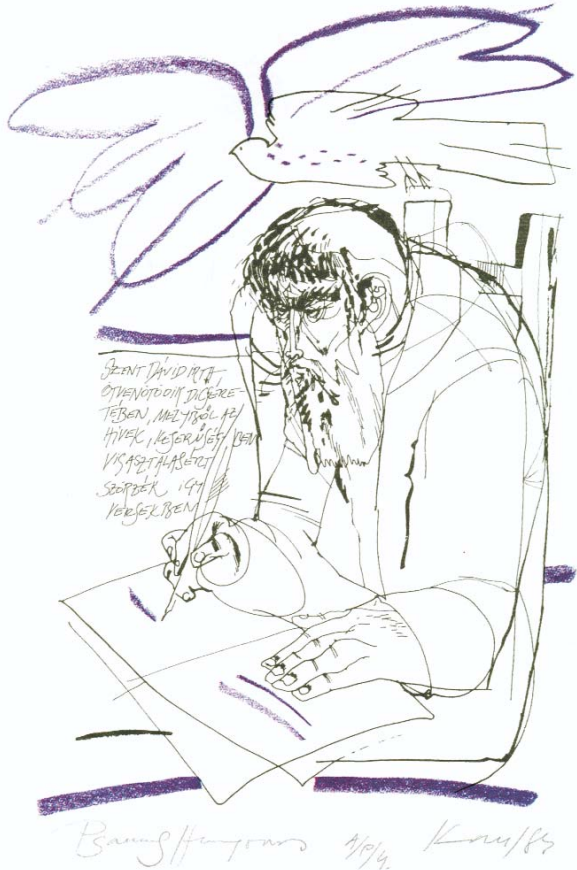
A bűvölő kéz

Kass János emlékére

Néhány hónapja, az utolsó találkozá-sunkkor is feltűnt egyszerű környe-zete. Elég volt neki egy asztalszél, egy-két olcsó rostíron, ceruza, és máris ki-gyúlt teremő képzelete. Áradó fan-táziája és bravúros technikája min-denkit lenyűgözött, igaz, ő szerényen elhárította a dicséretet. „En csupán

János talán a legtöbbet tette azért, hogy a grafikában a világ legjobbjai közé emelkedtünk.

Ha ars poeticájáról kérdezték, hit-te, a képei beszélnek helyette. Egy ké-sei riportban így fogalmazott: „Mű-vészetem kizdelem a Gonosz ellen.” A betű tisztelete egy életen át. Mert

a toll hegye vagyok, engem valami más vezet.”

Valami irányította. Valaki talán, hogy az örökös készenlétkben felszik-rázzon a gondolat. Az illusztrációk-ban, hiszen megszámlálhatatlan köny-vet tett szebbé és érthetőbbé örvényes vonalaival. Ha pedig nem sikerült vi-zuálisan megjelenítenie, akkor gyor-san leírta... A versek, prózai írások, ki-állítási megnyitók, emlékező esszék is hozzátartoztak az életéhez.

Varázsolni tudó bal kezével Kass János hat évtizeden át bűvölt bennün-ket. Nemcsak a rajz, de a szobor, a pasztell, az olaj, a szita is; az ábrázoló művészet valamennyi területén maradandót alkotott. A fő ág persze a rajz, a finom grafika; több mint öt-száz könyv s ebből nagyon sok gye-kerversek, mesék tüneményes lapjai. (És akkor még nem beszéltünk a könyvhétnak és a költészet napjának remek plakátjairól, az évfordulós bé-lyegekről.)

„A művészet nemcsak a törvény szüntelen keresése – írta a költő ba-rát, *Juhász Ferenc* –, de a törvény meg-valósítása is.” Kutatni és meg nem nyu-godni: ez a feladat. A lázzal átitatott keresés és teremtés volt Kass János szellemi és gondolati programja.

Kelet-Európában és itt, Magyaror-szágon évszázadokat kellett behoz-ni, nemcsak vérző történelmünk-ben, de a képzőművészetben is. Kass

a betű mint absztrakt kép maga a hi-telesség; benne van az aranymet-szés, a Gutenberg-tradíció, de benne van létünk veszélyeztetettsége is.

A utóbbi években sokat emleget-te szülővárosát. Szeged mediterrán fényét, a Tisza örökös vonulását, édesanyját, akit *Juhász Gyula* kísért este hazafelé...

Grafikai lapjainak törekeny szép-ségével küzdött a rossz ellen. Réz-karctűszava vagy tollszava a reményt üzenté az utolsó pillanatig.

És ami fontos még a gyász napja-iban: Kass János embernek is kivéte-les volt. Ámulattal figyelte a fényben feltáruló arcot. Szeretetőből az utolsó morzsákat is szétosztotta. Betegsége lassan felfalta erejét, de a méltánytalanság, a becstelenség ellen mindig tiltakozott. Legjobban az or-szág kirabolt helyzete bántotta, min-dig felemlítette, hogy a politika ma-gára hagyta a művészeket, a tehetsé-ges fiatalokat.

1927-ben született, ez év március 29-én halt meg. Nézem utolsó fotó-ját: a nyolcvanhárom éves férfi fá-radt, megkínzott arca reményt sugá-roz. Csodálatos grafikabirodalma egy ölelésnyi Európa, elrejtve benne Magyarország. Hajoljunk közelebb: testamentuma kemény és szereteté-vel átszőtt. Láthatatlan tüze világol és melenget az új évszázadokban is.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

100 évből 75-öt aktívan

Búza Barna szobrászművész életmű-kiállítása

► „Tizenhat évesen halálos beteg lettem, már az orvosok is le-mondtak rólam. Akkor egy nap ragyogó fényben, tisztán kivehe-tően megjelent nekem Jézus, és azt mondta: Nem halsz meg – célo-m van veled.” Az idén száza-dik életében járó és még ma is jókedvvel alkotó *Búza Barna* szobrászművész jól forgatott ta-lentumainak kézzel fogható bi-zonyítékaiból nyílt egy váloga-tott életmű-kiállítás április 8-án Herenden, a Porcelánművésze-ti Múzeumban.

Természetesen a hetvenöt év aktív al-kotói időszakának csak egy szelete lát-ható május 16-ig a Veszprém megyei településen, hiszen szinte felsorolni is lehetetlen, hány érem, dombormű és szobor került már ki a jubiláló alko-tó vésői alól. Hány köztéri alkotás – például a Budapest-Kálvin téri Kálvin-szobor, a Blaha Lujza téri Nemzeti Színház-emlékkő vagy a sarkadi Szent István-mellszobor –, hány templom-ban látható keresztút és szobor – a sü-megi ferences kegytemplom vagy a székesfehérvári bazilika keresztutai, a balatonfüredi Szent Kereszt-temp-lom Szent Tádé-szobra, hogy csak három említsünk – vagy a Farkasréti temetőben *Gobbi Hilda*, *Márkus László* színész, *Bárdos Lajos* zeneszer-ző és karnagy síremlékei jelzik, mi-lyen, neki kijelölt feladattal térítették vissza annak idején a beteg fiatallem-bert e földi világba.

Búza Barna soha nem tagadta meg református voltát, ám barátai és alkotásai között mégis az igazi öku-menét éli meg. Művei közül nem egy látható a vatikáni múzeumban, pél-dául az általa készített porcelán *Há-zioltárt* vitte *Mádl Ferenc* köztársá-sági elnök – a magyar nemzet aján-

dékaként – 2001-ben *II. János Pál* pá-pának. De evangélikus körökben is is-merősen cseng a művész neve – 1983-ban ő fejezte be a *Lux Elek*

után fállábú és vak katonájának szin-te megszólal a harmonikája, és a *Hátszél* című alkotást nézve élénken magunk elé tudjuk képzelni azt a re-

Búza Barna a műtermében

tervezte Luther Márton-szobrot, amely az Evangélikus Hittudományi Egyetem udvarán áll. Készített Lu-ther-emlékermet, és ő tervezte a Deák Téri Evangélikus Gimnázium márvány emléktábláján látható Lu-ther-rózsát is.

A herendi kiállítás termeit járva nemcsak a megrendelésre készített munkák bizonyítják a számtalan el-ismeréssel és díjjal kitüntetett művész tehetségét, hanem azok a kispaszti-kák is, amelyeket a „pillanat hatása” alatt készített. Olyan élethű az *Eső-ben* című kispasztika parasztlány alakja, aki a ráhulló csapadék miatt a felső szoknyáját teríti magára, hogy szinte mi is azonnal húznánk valamit a fejünkre az eső ellen. A *Háború*

ménytelen küzdelmet is, amint a csinos lány minden erejével azon igyekszik, hogy a hirtelen szellőtől nyakába libbentett rakott szoknyáját a helyére parancsolja...

Legyen fa, kő vagy bronz, a száza-dik életében járó szobrászművész még ma is friss szemmel látja bennük az elkészíthető alkotást. Kívánjuk, hogy minél több mű szülessen sokak örömére!

■ BODA ZSUZSA

Búza Barnával készült interjúnk az Evangélikus Élet 2007. február 28-ai számában olvasható: <http://www.evelet.hu/ujsagok/evelet/archivum/2007/08>

Keresztút a székesfehérvári Szent István-bazilikából

Salamon király idejéből származó erődítmény a Bibliában foglaltakat támaszthatja alá

Salamon király idejéből származnak, és alátá-masztják a Bibliában foglaltakat a Jeruzsálem-ben nemrégiben feltárt erődmaradványok iz-raeli régészek szerint.

Ha a megtalált falak kormeghatározása he-lyes, akkor a felfedezés bizonyítja, hogy Jeru-zsálem egy erős központi hatalom fővárosa volt, olyan hatalomé, amelynek elegendő anyagi és emberi forrása volt egy masszív erődítmény megépítéséhez a Kr. e. 10. században. Ez meg-felel a Biblia leírásának, amely szerint *Dávid* és *Salamon* uralkodott ebben a korszakban, és a királyi székhely Jeruzsálem volt.

Míg sok archeológus, köztük *Eilat Mazar* ásatásvezető régész a történelemnek ezt az ol-

vasatát támogatják, mások arra hajlanak, hogy *Dávid* királysága inkább a mítoszok világában létezett, s ebben a korban nem volt a zsidók-nak erős kormányuk.

Eilat Mazar az ásatás helyszínén nyilatkoz-va az újságíróknak azt hangsúlyozta, hogy az erődítmény a legszignifikánsabb lelet az első templom időszakából. „Azt jelenti, hogy abban az időben, a Kr. e. 10. században Jeruzsálem-ben olyan kormányzat volt, amely ekkora vál-lalkozás kivitelezésére volt képes” – hangsúlyoz-ta. Az erődítmény korából és helyéből kiindul-va *Eilat Mazar* feltételezi, hogy *Salamon*, *Dá-vid* fia építtette, és a létesítményről említést tesz a *Királyok könyve*.

Az erődítmény, beleértve a monumentális kaput és az ősi fal hetvenméteres szakaszát a jeruzsálemi óváros jelenlegi falain kívül, a Templomhegy közvetlen közelében helyez-kedik el. Az *Ótestamentum* szerint *Salamon* ki-rály építtette az első templomot, amelyet a ba-biloniak romboltak le. Később a szentélyt új-jáépítették, majd *Heródes* kétezer évvel ezelőtt rendbe hozatta. A második templomot a róma-iak rombolták le Kr. u. 70-ben.

A régészek már az 1860-as, majd az 1980-as években is végeztek feltárásokat az erődítményen, ám *Eilat Mazar* szerint a mostani az első komp-lex ásatás. Most első ízben sikerült az építmény koráról tanúskodó bizonyítékokat találni: nagy

számban kerültek elő cserépedények, amelyek se-gítenek a régészeknek a leletek datálásában.

Aren Maeir, a Bar Ilan Egyetem régészpro-fesszora szerint a Kr. e. 10. századi Jeruzsálem maradványai kerültek elő, ám az erős közpon-tosított hatalom alátámasztására szolgáló bizo-nyítékok meglehetősen gyenge lábakon állnak. Míg egyes kutatók meg vannak győződve a *Dá-vid* és *Salamon* uralkodásáról szóló bibliai „tu-dósítások” hitelességéről, mások pedig teljessé-gel elvetik ezeket a feltevéseket, *Aren Maeir* sze-rint az igazságot valahol középúton kell keres-ni. „A történelmi igazság magva felfedezhető a *Dávid* királyságáról szóló történetben” – véli.

► MTI

Romákkal az úton

► **Kristy Bergman Kanadából érkezett Sárszentlőrincre 2009 szeptemberében, hogy főiskolai tanulmányai után önkéntesként egy évet cigánymisszióban szolgáljon. Első benyomásaival ismerkedhetünk meg alábbi írásából, mely számunkra épp ezért lehet érdekes és tanulságos: mit vesz észre és mit hangsúlyoz kanadai olvasóinak egy multikulturális országból érkező fiatal.**

A misszió mindig érdekelt, ezért rögtön ígént mondtam, amikor lehetőségem nyílt egy évet a *Fiatal Felnőttek a Globális Misszióban* (Young Adults in Global Mission) nevű programban szolgálni. Ahogy az indulás időpontja közeledett, megtudtam, hogy cigánymisszióba küldenek egy kis magyar faluba, Sárszentlőrincre. A cigányokat sok európai idegen népnek, bűnözők társaságának tartja, ugyanakkor ennek a társadalom peremén élő kisebbségi csoportnak a története elnyomásról és üldöztetésről szól.

A fent említett program olyan missziói modellt alkalmaz, amely a felkarolás, „melléállítás” által „szolidaritást, függetlenséget és kölcsönösséget biztosítva jeleníti az együtt haladást”. Az egyhetes chicagói eligazítás alatt az ötven fiatal résztvevő megvitatta, mit jelent majd a misszióban szolgálni, de a fogalom így is elvont maradt. Akkor még nem is sejtettem, valójában mit fog jelenteni a „melléállítás” magyarországi tartózkodásom első hetében.

Egy alkalommal – egyházi rendezvényen – együtt ebédeltünk: négy amerikai önkéntes és pár falubéli cigány asszony. Bár nem tudtunk velük magyarul beszélgetni, egymásra mosolyogtunk. Az asszonyok

lelkesen próbáltak egy-egy magyar szót megtanítani nekünk, ehhez az asztalon található dolgokat használták fel. Az ebéd után egyikőjük feltett nekünk egy kérdést, amelyet a helyi lelkész lánya, aki szintén az asztalunknál ült, lefordított. „Mit gondoltok rólunk, cigányokról?” – kérdezték váratlanul.

Nem tudom, hogy a válaszukat hogyan fordították le, de az alig hangzott el, máris jött a válasz a lelkész lányától: „Örülnek, hogy itt vagytok. Az emberek sokszor megálázzák őket, de ti nem nézitek le őket, ezért örülnek, hogy közénk jöttetek.” Szavait az asztal másik ol-

gányok társaságában töltött idő. Valóban, a misszióban az „együtt haladást” azzal kell kezdenünk, hogy megbecsüljük a másikat, és élvezzük az egymással eltöltött időt.

Amellett, hogy megérintett a cigányok szívből jövő melegsége és nagylelkűsége, lelkesítően hatott rám a bátorságuk és a hitük. Látom magam előtt, ahogy néhány cigány barátom felkaptat a telekgerendási templomhoz vezető lépcsőn, hogy az evangélikus gyülekezetben hitükről és próbáikról biztosságot tegyenek. Megjelenésük nagy bátorságra vall, hiszen a helyi lelkészt éppen azért fenyegették meg, mert cigányokat hívott a templomba.

Amikor a roma vendégek értesültek erről a fenyegetésről, többen újra mérlegelték, hogy elmennek-e az istentiszteletre. Feszült hangulatban lépkednek felfelé a templomlépcsőn. Rendőrautó parkol a templom előtt, emellett a biztonsági őrök jelenléte emlékeztet mindenkit arra, mekkora kockázatot vállalnak, amikor belépnek a kis fehér templomba. Köszöntésük – mely világszerte ismert az evangélikusok körében, s a templomajtó felett is látható – erőforrásukat tükrözi: „Erős vár a mi Istenünk!”

Az istentisztelet és a beszámoló után látogatni mentünk a gyülekezeti tagokkal. Ahogy a két roma vendég elhaladt a kint várakozó rendőrautó mellett, nem voltak egyedül. Egy magyar asszony sétált ketjük között, mindkét cigányt átka-

rolva, s a három ember vidáman csevegett. Úgy tűnt nekem, hogy ez a kép a tökéletes illusztráció – szó szerint és átvitt értelemben is – ahhoz, amiről ez az egész szól.

■ KRISTY BERGMANN

St. Paul, Landenburg

Az írás eredetileg a Canada

Lutheran 2009. decemberi számában jelent meg.

Fordította Jóné Jutasi Angelika.

daláról az asszonyok felénk tekintő, sugárzó arca igazolta. Teljesen megdöbbentem. Még semmit sem tettünk, csak leültünk melléjük, és együtt ettünk. Jelenlétünk valamit mégis jelentett nekik.

Ez mélyen megérintett. Tudtam, hogy ez az érzés kölcsönös. Megtiszeltetve éreztem magam, hogy a cigányokkal együtt lehettem. Amióta itt vagyok, mindig örömet szerez, hogy ezeket a kedves, szeretetteljes embereket jobban megismerhetem. Úgy érzem, hogy számomra a legélvezetesebb pillanatokat jelenti a ci-

valomásokat, és vettek részt a közös éneklésben.

Már most látszik, hogy a július 31-től augusztus 3-ig tartó tábor testi, lelki, szellemi erőpróba lesz minden – az egész országból érkező – résztvevőnek (akár újaknak is!). De egyben azzal a boldog reménységgel is indulunk, hogy fáradozásunk nem lesz hiábavaló az Úrban.

■ BAKAY PÉTER

Imádkozó közösség a konfirmáció ünnepén

Lelkész: Ez az Úr kapuja: igazak mehetnek be rajta.

Hálát adok neked, hogy meghallgattál és megszabadítottál.

Ez az a nap, amelyet az Úr elrendelt, vigadozzunk és örüljünk ezen!

ket, hogy sokáig megmaradjon bennünk a csodálat életed iránt.

Gyülekezet: Nyissátok ki előttem az igazság kapuit! Bemegyek, és hálát adok az Úrnak!

Konfirmandusok: Úr Jézus Krisztus, szeretetedet és végtelen türelmedet éreztük naponta. Tápláld a bizalmat bennünk irántad és egymás felé is ezen a napon.

Gyülekezet: Nyissátok ki előttem az igazság kapuit! Bemegyek, és hálát adok az Úrnak!

Konfirmandusok: Szentlélek Isten, érdeklődést ébresztettél bennünk Krisztus ügye iránt. Mozgass meg minket a családjunkban, a gyülekezetben és az egyházban.

Gyülekezet: Nyissátok ki előttem az igazság kapuit! Bemegyek, és hálát adok az Úrnak!

Konfirmandusok: Szentlélek Isten, ébreszd és elevenítsd hitünket most, amikor oltárod körül állunk. Adj jó emlékezőtehetséget nekünk, hogy el ne felejtjük a mai nap erejét.

Gyülekezet: Nyissátok ki előttem az igazság kapuit! Bemegyek, és hálát adok az Úrnak!

Lelkész: Ez az Úr kapuja: igazak mehetnek be rajta.

Hálát adok neked, hogy meghallgattál és megszabadítottál.

Ez az a nap, amelyet az Úr elrendelt, vigadozzunk és örüljünk ezen! Ámen.

■ SZABÓ LAJOS

FOTO: IFJ. KAPOSZTA LAJOS

Konfirmandusok: Istenünk, köszönjük a konfirmáció ünnepét ezen a napon templomodban. Add meg nekünk, hogy közelebb kerüljünk hozzád és egymáshoz.

Gyülekezet: Nyissátok ki előttem az igazság kapuit! Bemegyek, és hálát adok az Úrnak!

Konfirmandusok: Istenünk, hálásak vagyunk hívó szavadért, amely elért minket. Nyisd meg fülünket ma is útmutató üzeneted hallására és elfogadására.

Gyülekezet: Nyissátok ki előttem az igazság kapuit! Bemegyek, és hálát adok az Úrnak!

Konfirmandusok: Úr Jézus Krisztus, szavaidat és cselekedeteidet tanultuk az elmúlt időben. Segíts min-

HETI ÚTRAVALÓ

„Ha valaki Krisztusban van, új teremtes az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre.” (2Kor 5,17)

Húsvét ünnepe után a 3. héten az *Útmutató* reggeli és heti igéi a Szentlélekben való örömről szólnak. A feláradott Úr Jézus győzelmében részesít, ezért ujjongjatok! „Örvendezzetek Istennek, minden földnek!” (GyLK 718) Ujjongó örömet ajándékoz gyülekeztének: „Áldott az Isten, (...) aki megáldott minket minden lelki áldással a Krisztusban.” (Ef 1,3; LK) „Szívünk örvend, mikor Krisztus feltámadását magunkra vesszük, s látjuk, hogyan győzte le javunkra a bűnt, halált és ördögöt, hogy általa mi is örökké éljünk. Ez az igazi, örökre megmaradó öröm, amelyet soha senki nem vehet el tőlünk.” (Luther) Az Atya dicsőítését ezért már most el kell kezdenünk; ennek előfeltétele az igazi szőlőtő szerint: „*Maradjatok énbenem!*” Állító és tagadó formában ötször (!) is elmondja ezt Urunk, az örök Vagyok. S ennek következménye, hogy ő is bennünk marad; „...sok gyümölcsöt teremtek, és akkor a tanítványaim lesztek” (Jn 15,4.8). János szerint, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia, az tőle született újjá, „és az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk” (1Jn 5,4). A hitetlenség viszont az emberiség fő bűne, mert az örökkévaló Isten ismerete hit nélkül bálványimádásra vezet: „...azok a teremtményt imádták és szolgálták a Teremtő helyett, aki áldott mindörökké.” (Róm 1,25) Pált a Krisztus iránti szeretet szorongatja, aki mindenkiért meghalt, „hogy akik élnek, többé ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt” (2Kor 5,15). Így válhat csak valóra bennünk az apostol vezérigénné lett kijelentése. Akik hisznek Jézusban, valóban az ő tanítványai és többé nem a bűn szolgái, mert ha „a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek” (Jn 8,36). Pál így folytatja heti igénk gondolatmenetét: akik Krisztusban vannak, Szentlélek szerint járnak! „Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül, (...) életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.” (Róm 8,11) Íme, ez a Szentlélekben való örök örömünk alapja! Ám sem Pilátus, sem a zsidó vezetők – Isten Lelke s hit nélkül – nem láthatták meg a bűntelen emberben az Isten Fiát. S ez az ember igazi tragédiája mind ez ideig! Eddig juthat el: „Íme, az ember!”, vagy „Üdvözlégy, zsidók királya!” S szerintük ez Jézus „fő bűne”: „...a törvény szerint meg kell halnia, mert Isten Fia-vá tette magát.” (Jn 19,5.3.7) „Aki az Úr nevét káromolja, az halállal lakoljon...” (3Móz 24,16) Emlékszünk, nagypénteken a főpap így szólt Jézus „én vagyok” kijelentésére: „Istent káromolta.” (Mk 14,62; Mt 26,65) Mi valljuk s hisszük-e e rovat régi és egyházunk új „hal-logójának” ősi üzenetét: Jézus Krisztus Isten Fia Megváltó?! A mennyei Jeruzsálemben látássá lesz e hitünk: „...az Isten és a Bárány trónusa lesz benne: szolgái imádják őt, és látni fogják az ő arcát, és az ő neve lesz a homlokukon. (...) az Úr Isten fénylik fölöttük, és uralkodnak örökkön-örökké.” (Jel 22,3–5) Kérheted: „Uram, ó add, (...) / Elérjek hozzád, / S te fényes orcád / Hadd lássam én!” (EÉ 525,1)

■ GARAI ANDRÁS

Cigánytábor – készülőben

Évek óta minden nyáron Közös asztal néven szervezünk táborot cigányoknak és a cigányság felé elhivatottságot érző nem cigányoknak, szolgálóknak vagy szolgálni vágyóknak. Az utóbbi évek gyakorlatának megfelelően újabb és újabb helyszínekre megyünk megismerni és megpezsztíteni a helyiek életét, és – amennyire a szervezőkön, résztvevőkön áll, és ha szükséges – elősegíteni a cigányság befogadását a gyülekezetekbe.

Így fogunk ebben az évben eljutni az orosházi gyülekezethez tartozó Szentetornyára, és zárul be ezzel az egyházunkban cigánymisszióval foglalkozó gyülekezetek és az országos tábornak otthont adók köre a tolnai Sárszentlőrinc, a nyírségi Nyírtelek és nógrádi Bér után – természetesen azzal a reménységgel, hogy ez a jelenleg meghökkenő, elgondolkodtatóan, arcpirítóan kis kör hamarosan újabb helyszínnel bővülhet.

Szentetornyán április 15-én találkoztak a tábor tervezésében résztvevő lelkészek, magukkal hozva a cigánymisszióban segítő cigány szolgatársait is. Bejártuk a helyszíneket, terveztük az igen színesnek ígérkező

programot, a „Sötétségből világosságra” mottóban megtaláltuk a lelki üzenet főcsapását, és élveztük a helyiek odaadó vendégszeretetét.

A délutáni igei alkalmon a nyírteleki misszióhoz tartozó cigány testvérek tettek biztosságot Jézushoz térésükről, az életükben beállt változásokról. A szép számmal megjelent helyi cigányok változó intenzitású figyelemmel kísérték a drámai

A SZERZŐ FELVÉTELE

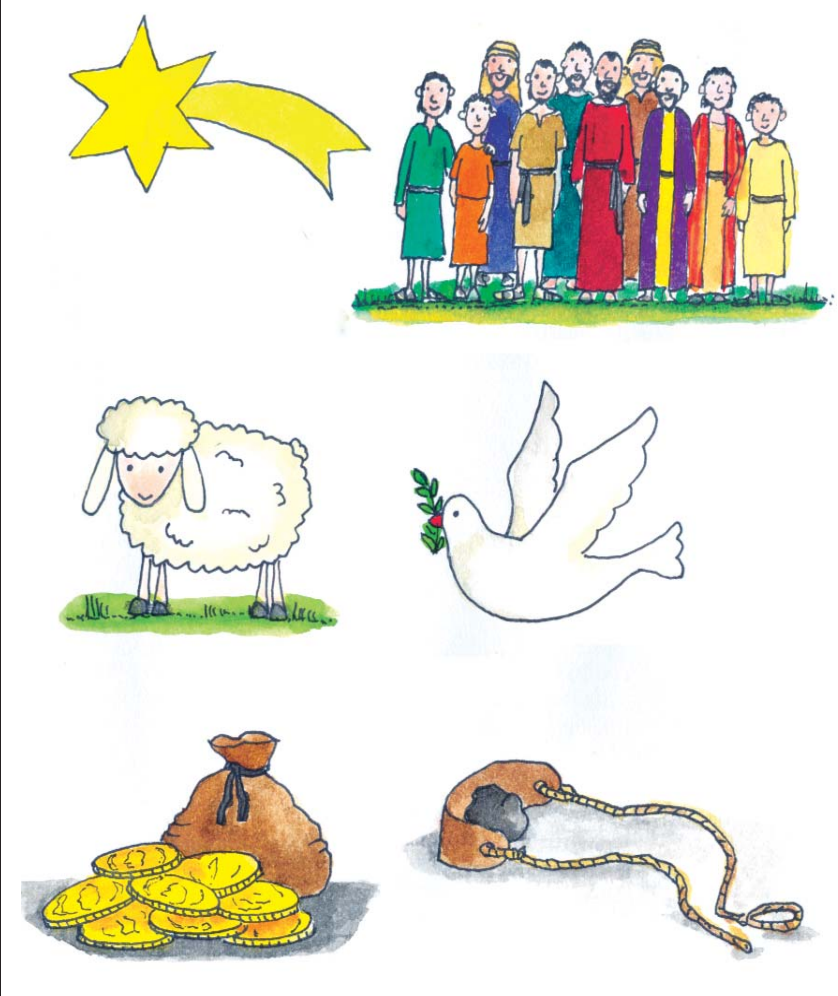
NAPOS OLDAL

Szerkesztette: BODA ZSUZSA

Kedves Gyerekek!

Jubilate, azaz az öröm vasárnapja van ma. A Bibliában rengeteg helyen olvashatunk az örömről. Az alábbi feladatban hiányos mondatokat láthattok. A rajzok segítségével írjátok be a hiányzó szavakat az első oszlopban lévő félmondatokba! A második oszlopban található másik felükkel pedig fejezzétek be a már megkezdett mondatokat! Ki miért örült?

Nóé örült, amikor olajágot hozott a csőrében a kien-gedett , mert...	...már nagyon régen nem látta őket.
A jó pásztor örült, amikor megtalálta az elkóborolt , mert...	...tudták, így megtalálják majd az újszülött királyt.
A három napkeleti bölcs örült, hogy a vezeti őket, mert...	...így legyőzték a filiszteu-sokat.
Jézus örült, amikor Zákeus visszaadta az embereknek a , mert...	...tudta, a víz már sokat apadt.
Dávid örült, hogy a segítsé-gével eltalálta Góliátot, mert...	...tudta, a vámszedő jó útra tért.
József örült a , mert...	...így egy sem vészett el a nyájból.

Égből potyogó lufik

Az idén húszéves soltvadkerti Evan-gélikus Óvoda múlt szombaton csa-ládi bállal zárta jubileumi ünnepség-sorozatát, melyen a gyerekek is fel-léptek. Az ő jutalmuk volt az égből potyogó lufiáradat, mellé egy-egy szelet járt a hatalmas születésnap-i tortából. A több száz fős bálon vacso-ra és jeles zenekar gondoskodott a testi-lelki jóról. A szülők és nevelők műsora csak éjfél után következett: egy kosztümös-pártás palotás tánc, amely ugyan máshol nyitótánc, de itt csak fokozta az amúgy is emelkedett hangulatot. A rendezvény nyereségét az intézmény javára fordítják. A bü-fében (talán ezért is?) többen jócskán kitétek magukért...
■ IFJ. KÁPOSZTA LAJOS

Öröm a templomban

Mit mond a zsoltáros a 122. zsoltárban? Megtudhatjátok, ha a templom megfelelő részeihez írt szavakat a megadott sorrendben összeolvassátok.

megyünk!

Úr

ha

mondják

nekem:

házába

Örülök,

az

azt

Öröm otthon

Segíts a tékozló fiúnak megtalálni a hazafelé vezető utat! Apja már nagyon várja őt otthon, és a fiú még nem is tudja, micsoda öröm lesz, amikor újra belép majd a szülői ház ajtaján!

A konfirmáció ünnepi fénye

■ SZABÓ LAJOS

Napjainkban különösen is megbecsülendő, ha valamit sikerül szépen megünnepelni. Olyannyira uralkodik életünkben a rohanás és a kapkodás, hogy szinte már az is csoda, ha egy kis ünnepi pihenőre meg tudunk állni.

A méltó ünneplésben közelebb kerülünk egymáshoz és ahhoz a tartalomhoz is, amelyet ünnepelni szeretnénk. Életünk mérföldköveinél is keressük a maradandó ünneplés módját és formáját. Ha másoknak szervezünk ünnepet, akkor különösen is szeretnénk, ha ereje és szépsége lenne. Hála és elkötelezés. Köszönet és reménység. Lezárás és új kezdet. Ezek a páros kifejezések az életút ünnepein mindig megtalálható tartalmak.

Ilyen mérföldkönnep egyházunkban a konfirmáció. Határozottan tovább él benne a tradíció, de egyre több új kérdés vetődik fel a mai megélésével, helyzetével kapcsolatban.

Figyelemre méltó módon ma újra vágyódunk a szép formák után. Felfedezzük, hogy nem felesleges odafigyelni arra, hogy a külső kép izléses legyen, mert sokszor éppen ebből indul ki a maradandó élmény átélése. Színeket választunk. Dallamokat keresünk. Ajándékon törjük a fejünket. Köszöntőnk mottóján gondolkodunk. A meghívottak listáját is írogatjuk.

Közösségeink gyógyulnak, amikor az ünnepi perceknek fényük, ízük és jó légkörük van. Nem felejtethjük el persze eközben a tartalmat sem. Milyen jó később visszaemlékezni mindenre! Mennyi erőt adnak az ilyen ünnepi pillanatok!

De ugyanígy jelen van sajnos egy másik megközelítési mód is: gyorsan túl kell lenni rajta. A ma divatos funkcionális megközelítés miatt sok esemény áldozatul esik ennek a szemléletnek. Elég, ha gyorsan lezajlik. Nem is érdekel már minket a *hogyan*. Csak később kérdezzük vissza: miért nem fektettünk több energiát bele, miért nem készültünk nagyobb gondal, hiszen akkor az ünnep hatása is jobb és maradandóbb lett volna.

Evangelikus egyházunkban – minden tradícióörös ellenére – még ma is sok fiatal életében egyfajta csúcspont a konfirmáció ünnepé. Különleges és szokatlan a fénye, mert sok családban – vagy töredék családban – ritkán akad egy-egy olyan szép ünnep, amelyen mély tartalommal és jó érzéssel tudunk egymás arcába nézni. Szokvány helyett valami egyszerűt adni, mert személyesen érint valakit ez az ünnep.

Nem kevés fiatalnak a konfirmáció az első komolyabb találkozása a templommal, a lelkésszel, a gyülekezettel és a szakrális világgal. A gyakorlati kereszténység kezdő lépései ezek. Aki eljut ma a konfirmációi istentiszteletig, az mindenképpen érzi, hogy ez egy különleges nap. Nem megszokott, hanem egyedí. Nem átlagos, hanem kiemelkedő. A templomnak is speciális illata és szépsége van ezen a napon. A gyülekezet közössége azokra figyel, akik az ünnepi oltár köré állnak. Ami ennél mélyebb érzés: ha nem is teljes tudatos-sággal és mindent megértő ismerettel, de közelebb kerülünk Istenhez. Az ő vonzása és ereje érezhetővé válik számunkra. Ráérezhetünk valamire, amit tizenévesen szavakkal nehéz, tán lehetetlen kifejezni. De maga a belső élmény ettől még él, és nagy erővel tölt el minket.

Olyan helyzet ez, mint amikor a Bibliából nemcsak a történetek, az

események, hanem a zsoltárok érnek el minket a maguk mélységével. Hányszor adnak megtartó erőt és hitet az ilyen lelki alapon érkező üzenetek! A konfirmációi élménynek döntő része ez a személyes, közvetlen, lelki és érzelmi találkozás. Ha ez kimarad, akkor nagyon szegényen lépünk tovább az ünneptől.

Nem hiszem, hogy egyedül vagyok azzal az észrevétellel, hogy talán egyetlen konfirmációs vizsgakérdésre sem emlékszem ma már, amelyet a hajdani vizsgán feltettek. Annál inkább az izgalomra és a vizsgadrukkról! A tananyag tartalmát és elsajátításának minőségét messze túlélte az alkalom szépsége, mélysége és sajátos ünnepe az életemben. És azok a szavak, gesztusok, amelyeket a felnőttektől láttam, éreztem és kaptam. A gyülekezeti közösség szeretete és törődése. Azt hiszem, a konfirmáció ünnep egyik specialitása, hogy a készüldés és a külsőségekre fordított energia itt nem vész kárba. Életre szóló élménnyé és eseménnyé válik.

Érdemes ma is elgondolkodni a gyülekezetekben: hányan és milyen aktivitással készülnek évente a konfirmációi ünnepre? Ha nagy a visszaesés, akkor vajon mi lehet az oka? A presbitériumoknak külön is fontos feladata a következőkben nemzedék megszólítása, szeretete. A vonzó felnőtt közösség vágyat tud ébresztetni a fiatalokban a saját közösségük megélésére a gyülekezetben belül. Az irántuk való érdeklődés, a csoportjukra való odafigyelés a gyülekezet felnőtt tagjainak feladata. Nem ruházható át másra.

Minden gyülekezetben érdemes lenne azt is felmérni, hogyan alakul a konfirmációra való felkészítés színvonala, minősége. Mennyi energiát fektet a gyülekezet ebbe a „projektbe”, sok más, kevésbé fontos feladattal összehasonlítva. Beszélünk-e róla őszintén? Megfelelő pedagógiai színvonalon folyik-e az oktatás? Előkerülnek-e az élet legaktuálisabb kérdései a hetenkénti alkalmakon? Ez a találkozás az egyik legjobb lehetőség arra, hogy életvezetésre és életfelfogásra neveljünk. Megfelelő alapot és irányt adjunk. Elment-e a konfirmanduscsoport legalább egyszer-kétszer táborozni és kirándulni, megtapasztalták-e a közösségépítésnek ezt a módját is? Rákérdezett-e egyszer is a gyülekezet arra, hogy mit látnak, mit éreznek a fiatalok vonzónak vagy riasztónak a gyülekezeti közösségben? Megtesz-e mindent a gyülekezet azért, hogy közösségként álljanak oda a fiatalok az oltár elé, ne csupán egy esetleges csoportként?

Biztos vagyok abban, hogy a felkészülés minősége visszatükröződik az ünnepi órákban. A felkészítő lelkész őszintesége, odafigyelése és hiteles személyisége is kihallatszik a fiatalok szavaiból és énekéből.

A jövőbeli egyházi kötődésük intenzitása pedig szorosan összefügg azzal, hogy milyen gyülekezeti életet tapasztalnak meg. Nem elhanyagolható ebből a szempontból sem az a kérdés, hogy vannak-e generációkon átívelő alkalmak, és vannak-e olyan nyitottságú és formájú istentiszteletek, ahol a fiatalok is otthon érzik ma-

gukat, átélhetik annak a szépségét és erejét. Igényli-e a gyülekezeti közösség a fiatalok szolgálatát, vagy csak a tradíció részeként éli meg a konfirmációi ünnepet évente, sőt sok helyen többévente?

Konfirmációi vizsgakérdés a gyülekezeti közösség számára, hogy mit tett azokért a fiatalokért, akik a konfirmációi ünnepen fogadalmat mondanak, és először térdelnek az úrvacsorai oltárhoz. Ma nem elég ezt a munkát egyedül a lelkészre hagyni, hanem a gyülekezetnek kell megosztania személyes hitelményét és élettapasztalatát a következők nemzedékkel.

A párbeszédn túl a példaadás sem elhanyagolható ebben a vonatkozásban. Mennyire látnak a fiatalok tartalmas és hitet sugárzó életet a felnőtt gyülekezetben? Milyen légkört érezhetnek meg a mai evangelikus közösségekben? Egyáltalán követendő út-e az, amelyen mi járunk? A konfirmáció gyakorlatában mindig, régen is és ma is, az egyik döntő szöfordulat a „nemzedékről nemzedékre”. Gondol-e a mai felnőtt egyháztagság őszintén és gyakorlati módon arra, hogy átadja az értékeket, és elmondja a történeteket úgy, hogy az a következő generáció számára erőforrássá és stabilitássá váljon? E nélkül a közös zárandoklat nélkül nagyon hiányos lesz a konfirmáció.

Minden évben érdemes felidézni a konfirmációi elhangzó imádság könyörgő sorait: „Jövel, teremő Szentlélek! Mert gyenge a mi erőnk, és gyarló a mi szívünk. Magunktól nem tudunk Krisztusban hinni, sem nála megmaradni. De benned reménykedünk, te minket is újjá teremthetsz. Szánj meg minket és ezeket a testvéreinket, akik most szép vallást tettek sok tanúbizonyság előtt.”

Jó tudni, hogy nem függ minden tőlünk. Jó érezni azt is, hogy Isten különleges helyzeteket teremt ma is. Rábredünk erre, amikor egy kicsit is elgondolkozunk azon, honnan is érkeznek meg a konfirmációi előkészítéshez a fiatalok, vagy éppen a felnőttek, akik korábban valamilyen oknál fogva kimaradtak belőle. A gyülekezet és a presbiterok számára egy szölgálat mindenképpen megmarad: az, hogy örömmel és nyitottan fogadják az érkezőket.

Mindig kérdés, mennyire lesz otthonává a gyülekezet a konfirmandusoknak. Ezért sokat tehetnek azok, akik már így is érzik magukat, és hétről hétre megérkeznek a templomba vagy a gyülekezeti házba. Az utánpótlás szeretete és előttük a gyülekezeti kapuk és templomajtók megnyitása a felnőttek feladata.

Szenteljük ebben az évben nagyobb energiát erre a küldetésre! Ne csupán egy presbiteri bevonulást jelentsen ez az ünnep, ne csak a gyülekezeti felügyelő köszöntését! Jelentse a személyes odafordulást és az őszinte, szeretetteljes megszólítást is. Ünnepet erősítő presbiteri szölgálat ez a javából!

Néha úgy értelmezi a megszokott vasárnapi gyülekezet a konfirmációi istentiszteletet, hogy ilyenkor otthon lehet maradni, mert úgyis eljönnek a családtagok, a rokonok és az ismerősök. Lesznek ott elegenden. Ez lehetséges. De észreveszik és megérik a fiatalok azt, hogy fontos-e az egész gyülekezet számára az ő jövőjük, sorsuk és hitük. Hogy van-e helyük a gyülekezetben. Ez a nap az ő ünnepük! Értük és velük az egész gyülekezeté.

A szerző az Evangelikus Hittudományi Egyetem Gyakorlati Teológiai Tanszékének vezetője

»SMS-VÁLASZ«

A tudatos kereszténnyé válás esélye

► **Hetilapunk tavaly szeptember 20-ai számában volt olvasható az a mintegy százhusz, mobiltelefonon küldött rövid szöveges üzenet, azaz sms, amelyet az evangelikus presbiterok szeptember 12-ei országos találkozásán névvel vagy név nélkül juttattak el a gyülekezetek képviselői a két kerekasztal-beszélgetés résztvevőinek címezve vagy épp a kérdés és véleménynyilvánítás lehetőségét „csak úgy” megragadva. A pestszentimrei Sportkastélyban elhangzott az ígért: az *EvÉlet* hasábjain sorra vesszük az ott összegyűlt írásbeli üzeneteket, és az arra illetékes személy megválaszolja az adott kérdést, illetve reflektál az észrevételre. E számunkban Szabóné Mátrai Marianna, az Evangelikus Hittudományi Egyetem Gyakorlati Intézetének vezetője a konfirmációval kapcsolatos kérdésekre válaszol.**

1. Mennyiben járul hozzá a konfirmációk számának csökkenéséhez az a több helyről érezhető lelkési törekvés, hogy minél tovább húzva a hitoktatást csak tizennégy-tizenöt éves fiatalokat konfirmáljanak?

Három izgalmas téma sűrűsödik ebben a kérdésben. Csökken a konfirmandusok száma – ez a kétségtelenül jelen lévő, sajnálatos tény az első. A csökkenés okának én a motiváció megváltozását látom. Megszoktuk, hogy tizenkét-tizenhárom éves korban az evangelikus gyermekek konfirmálnak. Akkor is, ha ők és szüleik elkötelezett tagjai az evangelikus gyülekezetnek, és akkor is, ha nem. Ez a tradíció megszokadt mára a heterogén közösségekben, és szakadozóban van az egységes evangelikus tömbökben.

Ma olyan fiatalok jönnek konfirmálni, akiknek családja elkötelezett tagja az evangelikus gyülekezetnek; olyanok, akikben még él a tradíció; és olyanok, akik valami miatt érdeklődnek az evangelikus gyülekezet iránt. Mindhárom csoport egyformán fontos és értékes része a konfirmandusközösségnek. Eséllyel indulnak a tudatos kereszténnyé válás útján. De bizonyos, hogy együtt is kevesebben vannak, mint régebben. Persze sose késő, hiszen a felnőttkonfirmáció intézménye is működik! A keresztény közösségnek ebben az összefüggésben is az a feladata, hogy látható jelként, érezhető ízként, nyitott ajtóként legyen jelen egy település vagy akár egy család életében.

Mennyi ideig tartson a felkészítés? – ez a második kérdés. Régen elegendő volt erre egy szűk év, ma sok lelkész a két éves felkészítés szükségességét vallja. A félénk gyülekezeti vagy családtagok veszélyt éreznek: nem tartanak ki addig a fiatalok. Lemorzsolódnak menet közben. Minimális tudással jönnek – érvel a lelkész. Legalább az alapokat meg kell tanulniuk. Sok lelkész ezért kitar a két éves tanítás mellett, inkább vállalja a lemorzsolódás kockázatát. Valós probléma viszont, hogy vannak más lelkészek, akik az emiatt elforduló családokat befogadják, és akár fél év alatt is lebonyolítják az így igényelt konfirmációt. Nem zavarja őket, hogy elárulták kollégájukat, emellett azonban nagy valószínűséggel a „kikonfirmálás” gyakorlatához járultak hozzá a gyors és formális lebonyolítással.

A felkészítés időtartamát illetően nincs „üdvözítő megoldás”. Minden gyülekezetnek felelősen kell döntenie. Egy biztos: kockázatmentes megoldás – hasonlóan az élet más területeihez – itt sem létezik. A kockázatot pedig Isten előtti felelősségünk teljes tudatában kell vállalnunk.

Hány éves korban a legjobb konfirmálni? – így szól a harmadik kérdés. Nehéz a serdülőkkel – panaszojkák a lelkészek, ezért szívesen feljebb emelnék a konfirmáció időpontját, amikor már kicsit „lehangadtak” a fiatalok, és talán fogékonyabbak a lelki kérdések iránt. Ez valószínűleg így van. Egy azonban biztos. A serdülő fiatalnak rendkívül nagy szüksége van olyan felnőttre, aki őt jól érti, aki beszélget vele, eltűri hatalmas érzelmi és egyéb kilengéseit. Akitől nem függ, tehát nem szülője, nem tanára, ám mégis mértékadó felnőtt, aki segít neki átvészelni a hatalmas átalakulások kényes és nem veszélytelen korszakát. A lelkésznél jobb felnőttet ki sem lehetne találni erre a szerepkörre! Nem szabad elengednünk a gyerekek kezét, azt gondolván, hogy majd ha túljutnak a kamaszkoron, újra megfogjuk. Félő, hogy nem fogják odanyújtani. Akkor kell mellettük állnunk, amikor nagy szükségük van ránk.

2. Miért kell összekötni az úrvacsoravétel lehetőségét a konfirmációval?

A konfirmációt az első úrvacsoravétellel csak a hagyomány köti össze, nem a teológia. A konfirmáció teológiai szempontból a kereszttséghez kapcsolódik: megerősít a kereszttségben kapott kegyelemben. Azt tudatosítja, ami akkor történt velünk. Rég kialakult szokás köti ehhez az alkalomhoz az első úrvacsoravételt. Nem hiszem, hogy ezzel a szokással bármi okunk lenne szakítani. Teológiai szempontból már kisgyermekek is vehetnének úrvacsorát, mert annak semmiféle tudás nem feltétele. Nagyon jó dolog azonban épp ehhez az ünnephez kötni az első úrvacsoravételt és ezzel nagyobb súlyt adni neki. Manapság a várakozás egyébként is lassan kivész a fiatalok életéből. Mindent azonnal – ez válik mértékadó szokássá. Jó, ha olyan fontos lelki események, mint például az első úrvacsoravétel, kellő várakozás és felkészülés után történnek meg az ember életében.

3. Lehet-e az ember hitben tapasztalt, amíg fiatal?

Tapasztalt biztosan nem lehet, hiszen a tapasztalathoz idő és sok gyakorlás kell. Lehet azonban komoly. Lehet elkötelezett. Tudatos és lelkes. Elkezdhet egy utat, amelyen egész életében megmaradhat, illetve amely őt egész életében megtarthatja. Szerezhet eközben megerősítő élményeket és kiábrándító csalódásokat. Eléshet és feltápászkodhat. Kételkedhet és újból ráébredhet. Mindent megélhet, ami a Krisztus-követés útján ránk vár. Szerezhet tehát tapasztalatot. Az ifjúkori tapasztalat nagy erőforrás a későbbiekben! Tapasztaltta azonban az én véleményem szerint később válhat. Akkor, amikor az átél élmények hitét és személyét higgadtta, türelmessé és megértővé érlelik.

■ SZABÓNÉ MÁTRAJ MARIANNA

Fóti záróvizsga – családi örömmel

Április 17-én, szombaton került sor a fóti Evangélikus Kántorképző Intézet téli tanfolyamának záróvizsgájára. Idén majdnem húsz lelkes hallgató vállalta, hogy öt hónapon keresztül minden szombatját az egyházzenenek szenteli. A fiatal muzsikusok, akik ta-

előtt mutatták be tudásukat. A legmagasabb képesítést, a kántori oklevelet idén *Trajtler Dóra* szerezte meg. Megható pillanat, mikor a kántorképzőben évtizedeken keresztül oktató nagyapa láthatja unokáját a számára oly kedves orgona mellett...

FOTO: PÓCS MIKLÓS

A kántori oklevelet megszerző Trajtler Dóra (középen) nagymamájával és orgonaművész nagypapájával, Trajtler Gáborral

nulás vagy munka mellett vállalkoztak erre a nagy feladatra, *Abaffy Nóra*, *Bence Gábor*, *Ecsedi Zsuzsa*, *Kémenczy Antal* és *Pócs Miklós* irányításával dolgoztak, és a vizsgabizottság – *Wulfné Kinczler Zsuzsanna* (elnök), *Trajtler Gábor* és *Vető István* –

Augusztus 22–27. között, a kántortovábbképző tanfolyamon folytatódik a közös munka, melyre minden gyakorló kántort szeretettel várnak. A részletek a <http://kantorkepzo.lutheran.hu/> oldalon fognak megjelenni.

■ -I -A

HIRDETÉS

„Pesti Hetek” logópályázat

Budapest belvárosának gyülekezetei, a „Pesti Hetek” (Angyalföld, Deák tér, Fásor, Ferencváros, Józsefváros, Kőbánya, Zugló) pályázatot írnak ki embléma készítésére.

A logón jelenjen meg a nagyvárosi lét és a Krisztus-követés együttes fontossága, az evangélikus karakter, a hét gyülekezet egysége. A logó tartalmazza a „Pesti Hetek” feliratot, ugyanakkor fontos, hogy bélyegzőként, levélpapír fejlécében, transzparensten is használható legyen.

Egy pályázó több pályaművel is pályázhat.

A pályaműveket egy példányban kell benyújtani papíron, színes, nyomtatott formában, valamint elektronikusan, elsősorban ai, eps, pdf, másodsorban jpg, tiff vagy psd képformátumban.

A papíron és CD-n rögzített képet jelígis borítékban küldjék el a következő címre: Koczor Tamás, 1085 Budapest, Üllői út 24. Kérjük, hogy egy belső, lezárt borítékban a pályázók helyezték el személyes adataikat.

Beküldési határidő: május 14. (postabélyegző)

Minden pályázó könyvjutalomban részesül. Az egyetlen nyertes pályamű díjazása: 25 000 forint. A győztes műre vonatkozóan a Pesti Hetek a továbbiakban tulajdonosi jogokat élvez.

Istentiszteleti rend • 2010. április 25.

Húsvét ünnepe után 3. vasárnap (*Jubilate*). Liturgikus szín: fehér.
Lekció: *Jn* 16,16–23; *1Pt* 2,11–20. Alapige: *Ézs* 65,17–19.24–25. Énekek: 364., 48.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 10. (német, úrv.) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv.) dr. Fabiny Tamás; du. 6. Bence Imre; **II., Hűvösvölgyi út 193., Fébé** de. 10. Tóth-Szöllös Mihály; **II., Modori u. 6.** de. 3/4 11. Sztójánovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; **Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12.** de. 10. Donáth László; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. (úrv., konfirmáció) Bálintné Varsányi Vilma; **Újpest, IV., Lebstüch M. u. 36–38.** de. 10. Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Grendorf-Balogh Melinda; de. 11. (úrv.) Smidéliusz Gábor; du. 6. (orgonazenés áhitat) Cselovszky Ferenc; **VII., Városligeti fásor 17.** de. 11. (úrv.) Aradi György; **VII., Damjanich u. 28/B (gyülekezeti terem)** du. 6. (ifjúsági) Pelikán András; **VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. Szabó Bertalan; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. Szabó Bertalan; **IX., Gát u. 2. (katolikus templom)** de. 11. (úrv.) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. 10. Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) Szántó Enikő; de. 11. (úrv.) Szántó Enikő; du. 6. (vespera) dr. Blázy Árpádné; **XI., Németvölgyi út 138.** de. 9. (úrv.) dr. Blázy Árpádné; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fásor 24.** de. 9. (úrv.) dr. Fabiny Tamás; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Kendeh György; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv.) Tamásy Tamás; **XIV. Gyarmat u. 14.** de. fél 10. Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (gyülekezetiház-szentelés) Gáncs Péter; **Rákospalota, XV., Régi Fóti út 72. (nagytemplom)** de. 10. Ponicsán Erzsébet; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. Börönte Márta; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. Vető István; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. Vető István; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. (finn lelkész); **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. Győri Gábor; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. Győri Gábor; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. Széll Bulcsú; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. Endreffy Géza; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** de. fél 10. (úrv.) dr. Lackner Pál; **Pilisvörösvár (református templom)** du. 2.

Összeállította: BODA ZSUZSA

Egyházi gimnáziumot terveznek Szarvason

► **Gimnázium alapításáról döntött múlt vasárnap a Szarvas-Ótemplomi Evangélikus Egyházközség. A leendő középiskola az egyházközség fenntartásában működő Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola és Óvoda „folytatásaként” működik majd a 2011/12-es tanévtől. Ehhez azonban előbb meg kell teremteni a szükséges anyagi feltételeket.**

Benka Gyula Evangélikus Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda – ez lesz az új neve a zarvasi Ótemplomi Evangélikus Egyházközség fenntartásában működő általános iskolának a 2011. szeptemberében kezdődő tanévtől. A gyülekezet vasárnap délben megtartott közgyűlésén felhatalmazták az egyházközség vezetőit,

hogy kezdjenek tárgyalásokat a gimnázium elindításához szükséges feltételek megteremtéséről.

Lázár Zsolt igazgató lelkész hangsúlyozta: évek óta folynak az egyez-

ban előbb szükség van az anyagi háttér megteremtésére. A rendelkezésre álló idő alatt – azaz a 2011/12-es tanév kezdetéig – igyekeznek erről gondoskodni.

tetések, mostanra megérett a helyzet arra, hogy döntést hozzanak a középiskola megalapításáról. Ehhez azon-

Az ünnepi közgyűlés apropóját a gimnáziumalapítás mellett egy jubileum is adta. Éppen tíz esztendeje ugyanis annak, hogy az egyházközség megalapította a Benka Gyula Evangélikus Általános Iskolát, melynek igazgatói teendőit azóta is *Molnár Istvánné* látja el. Az évforduló alkalmából *D. dr. Harmati Béla* nyugalmazott püspök hirdetett ígét a vasárnap délelőtti istentiszteleten. *Gáncs Péter* püspök elődjeként ő volt az, aki egy évtizeddel ezelőtt áldását adta a szarvasi iskolára. Az egyházközség április 18-i rendezvénysorozata délután az iskola minden évben megrendezett kulturális seregszemléjével, a Benkagálával folytatódott, melynek helyszíne szintén Tessedik temploma volt.

■ LIPTÁK JUDIT
Forrás: beol.hu

A felújított, akadálymentesített iskolaépületet megáldó Ribár János esperes balján *D. dr. Harmati Béla* nyugalmazott püspök és *Lengyel Anna* egyházkerületi felügyelő

Gymnasion sporttalálkozó

Tizedik alkalommal rendezték meg a *Gymnasion* elnevezésű sporttalálkozót a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégiumban. Az Arany János Tehetséggondozó Program közel háromszázötven előkészítő évfolyamosa az ország húsz iskolájából érkezett a háromnapos programra.

Az egyéni versenyszámok között asztalitenisz és céllövészet szerepelt, míg a csapatok kispályás fociban, röplabdában és kosárlabdában mérték össze tudásukat. A nyitóesten bemutatkozó műsor előadásával ismerkedtek egymással a fiatalok, a szombati sportversenyek után, este zenés mu-

latságon barátkoztak, a vasárnapi elköszönés előtt pedig kirándulást tettek Szekszárdra és a Gemenbe. A pedagógusoknak természetesen lehetőségük volt szakmai beszélgetésekre is, így mindenki igazán hasznosan tölthette a hétvégét Bonyhád.

■ MR.

FOTO: MÁTÉ RÉKA

A hónap könyvcsomagja – áprilisban a Luther Kiadótól mindössze 1000 forintért

- **Veled egy életen át – Gondolatok a szerelemről és a házasságról Szerk. D. Szebik Imre**
- **Vajta Vilmos: Hitből fakadó élet**
- **Juliana Ray: Jövevények és vándorok. Egy család három nemzedéke az Útra talál**
- **Válogatott zsoltárok Bodrog Miklós fordításában**
- **Christoph Klein: Fény az út végén**

Vásárolja meg a hónap könyveit kedvezményesen! A könyvcsomag ára: 1000 forint.

<http://bolt.lutheran.hu/> • E-mail: kiado@lutheran.hu • Fax: 1/486-1229 • 1085 Budapest, Üllői út 24.

A választás és az internet szabadsága

A rendszerváltás utáni országgyűlési képviselőválasztások történetének legnagyobb arányú győzelme született meg április 11-én, és ez a nap egy szerencsétlen körülménynek köszönhetően a közösségi média nagy győzelmét is hozta a hagyományos tömegkommunikációs csatornák fellett. A más körzetekben szavazók okozta késeledelem miatt ugyanis az Országos Választási Bizottság (OVV) meghosszabbította a kampánycsendet, így a televíziók és rádiók este hét óra után sem adhattak tájékoztatást a részeredményekről...

Tavaly novemberben Kanada hasonlóan működő választási rendszerét már érte kritika. Az ottani helyzet még annival bonyolultabb, hogy az ország hat időzónán keresztül húzódik, így a szavazás az ország nyugati és keleti szélé között egy délutánnyi különbséggel ér véget. Márpedig ez azzal jár, hogy az állam egyik felén az esti zárás után éjfélig még nem lehetne részeredményeket közölni. Éppen ezért 2004-ben úgy változtatták meg a törvényt, hogy a helyi adók rögtön az urnazárás után már adhattak közzé információkat, csak az országos médiumok nem sugározhattak.

A tavalyi választások ezzel szemben már a twitteres adatmegosztás jegyében teltek. A kampánycsend intézményének elvi oka az, hogy a választások vége előtt közreadott eredmények esetleg befolyásolják a még nem szavazók preferenciáját. A Twitter ismeretségi hálózata azonban olyan vékony, de rendkívül jól

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Nagy Bence

működő információs hálójával fedi le az országot, hogy valójában rajta keresztül nehezebb az információhoz nem hozzájutni, mint megtudni valamit általa.

Így aztán amikor április 11-én este hétkor a magyar kampánycsend érvényben maradt, a hivatalos csatornák „elhallgattatása” miatt a közösségi média vette át a hírközlő feladatokat. És olyan áttörés következett be, amelyre kevesen számítottak.

Több kisebb oldal össze is omlott a sok látogatótól, de a tájékoztatás fő csapásirányába került blogok és site-ok hamar találtak áthidaló megoldást. A *Mandiner* politikai híroldal például a *Tumblr*-re menekült, az amerikai blogszolgáltatónak ugyanis meg sem kottyant a százezres többletlátogatás. És az adatok áramlásában így csak apró szünet állt be.

A rendszer ilyen kijátszása nemcsak anakronisztikussá tette a kampánycsend fenntartását, de egyenesen gúny tárgyává is. A *Facebook*-on például olyan felhasználói csoport is indult, amely már a nevében hordozta célját: „Előbb lesz ennek a csoportnak 10 000 tagja, mint választási eredmény! :D” A *Twitter*-en a magyar tagok pedig a #voks2010 és a #valasztas2010 címkékkel ellátva fejezték ki

markáns véleményüket az események alakulásával kapcsolatban.

Míg a tévénezők többsége vagy az OVV meddő tanácskozását vagy a kereskedelmi adók kényszerűen berakott filmjeit nézte, addig az internet nem szabályozható része biztosította az állampolgároknak a közérdekű adatok megismeréséhez való jogát. Nem csoda, hogy az OVV már jóval a választások következő fordulója előtt bejelentette, hogy ezúttal nem fogja meghosszabbítani a kampánycsendet.

Jelen rovat hasábjain gyakran lehet olvasni olyan technológiákról, amelyek kezdetben csak egy szűk réteg jétekszerei. A *geek*, azaz gyík gúnynévvel illetett informatikusok kezéből kikerülve azonban egy idő után ezek a megoldások a hétköznapi emberek mindennapi „használati tárgyaivá” alakulnak át. A *Twitter* most bebizonyította, hogy mennyire jól használható kritikus helyzetben, ezért a palackból már egyszer kiengedett szellemet nem is lehet majd visszazárni, a következő kormánynak már minden bizonnyal nagyobb figyelmet kell fordítania a közösségi média figyelésére és megértésére, ha jól akarja kommunikálni reformjait.

Ha valaki eddig még nem próbálta volna ki a *Twitter*-t, akkor regisztrálhat rá a <http://twitter.com> vagy a <http://yamm.hu> címen. Az első információforrása pedig akár a <http://twitter.com/lutheranhu> címen található felhasználó is lehet, amely nem más, mint egyházunk központi oldala.

■ NAGY BENCE

Új tagok az Emberi Méltóság Tanácsában

Schweitzer József nyugalmazott országos főrabbi is csatlakozott az emberi jogok és az emberi méltóság védelmé érdekében alakult Emberi Méltóság Tanácsához – közölte *Lomnici Zoltán*, a szervezet alapító elnöke a Magyar Távirati Irodával.

A történelmi egyházak képviselői közül a szervezet egyik alelnöke *Erdélyi Géza*, a Szlovákiai Református Kereszttyén Egyház nyugalmazott püspöke, a mintegy húsz tag között szerepel *Tempfli József* nyugalmazott nagyváradi püspök és *Kozma Imre*, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat vezetője is.

Az Emberi Méltóság Tanácsa működésének eszmei alapjául szolgáló felhívást a négy történelmi egyház vezetői – *Erdő Péter* bíboros, prímás, esztergom–budapesti érsek, *Bölcskei Gusztáv*, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke, *Ittész János*, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke, valamint *Zoltai Gusztáv*, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének (Mazsihisz) ügyvezető igazgatója és *Feldmájer Péter*, a Mazsihisz elnöke – tavaly novemberben írták alá.

A dokumentum – amelyhez később számos szervezet és tizenháromezer magánszemély is csatlakozott – hangsúlyozza: az aláírók „el-

kötelezik magukat az emberi jogok, az egyenlő méltóság védelmé mellett, és visszautasítanak minden olyan sértő megnyilvánulást, amely más személyek vagy csoportok ellen irányul, azok vallási vagy nemzeti és etnikai hovatartozása miatt”.

Lomnici Zoltán a Magyar Állami Operaházban múlt szombaton, a szervezet tagjait bemutató sajtótájékoztatón rámutatott: az, hogy az emberi méltóságot nem tartották tiszteletben, tragikus következménnyel járt a 20. században. „A mártírok emléke összeköt bennünket, a nemzet egységét szolgálja” – fogalmazott. Utalt arra, hogy a felhívás jegyében tavaly első ízben emlékeztek meg Magyarországon közösen a holokauszt, a málenkij robot, az 1956-os megtorlás és a recski tábor mártírjairól az emberi jogok napján, az emberi méltóság nemzeti emléknapján, december 10-én.

Az Emberi Méltóság Tanácsa elnökségének névsorát két hete hozták nyilvánosságra: Lomnici Zoltán és Erdélyi Géza mellett a tiszteletbeli elnök *Oláh György* Nobel-díjas kémikus, a másik alelnök *Kányádi Sándor* író, az ügyvezető igazgató *Szunai Miklós*, a Széchenyi Tudományos Társaság ügyvezetője.

► MTI

Aulich-emlékmű avatása Cinkotán

A Cinkotai Evangélikus Egyházközség lelkészlakásának udvarán toborozta csapatait *Aulich Lajos* 1849. április 24-én a tavaszi dicsőséges hadjáratához. A szabadságért harcoló katonák innen indultak Pestre, majd onnan Buda visszavételére. Ennek emlékét márványtábla őrzi, amelyet annak idején a cinkotai régi parókia falán helyeztek el. Az új lelkészlakás megépítése után az emléktáblát az udvaron álló több száz éves akácfa-ra erősítették. Most kerülhetett sor arra, hogy *Terényi István* presbiter-festőművész tervei alapján – önkéntes felajánlásból – elkészüljön a szabadságharcos-emlékmű, amelyet a gyülekezet tagjai térítés nélkül építettek fel.

FOTÓK: SMIDELIUSZ ANDRÁS

Az emlékművet április 18-án délután *Gáncs Péter*, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke avatta fel. Az ünnepségen köszöntőt mondott *Vető István* lelkész és *Kovács Péter*, a XVI. kerület polgármestere. A környék 1848–49-es politikai

helyzetét és hadi eseményeit *Babucs Zoltán*, a Hadtörténeti Múzeum hadtörténésze idézte fel. A jelenlévők meghallgathatták a cinkotai evangélikus gyülekezet énekkarának szolgálatát is.

Az esemény a hatodik alkalommal

megrendezett *Czinkotai csetepaté* keretében zajlott, melynek során az 1849-es dicsőséges tavaszi hadjárat emlékére tartottak hagyományörző hadgyakorlatot a Mátyásföldi repülőtéren.

► *EvÉlet*-infó

Evangélikus műsorok

Április 28-án, szerdán délelőtt 10 óra 15 perckor a Magyar Televízió m2 csatornája *Andorka Rudolf* portréját festi meg. Az 1997-ben elhunyt társadalomtudós, kutató, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem rektora, a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának világi elnöke beszélt életéről, publikációjáról, hitvallásáról. „1931-ben születtem, így a második világháború és a totalitárius rendszer súlyos társadalmi következményeit előbb eszmélő tudattal, majd tudatos felnőttként éltem át. Családomat és életemet ezek a politikai események közvetlenül érintették: apámat mint polgári liberális világnézetű politikust mind a Gestapo, mind az ÁVH letartóztatta, megjárta Mauthausent, az Andrássy út 60-at, a kistarcsai internálótábor és a váci börtönt. Én magam voltam kitelepített, munkaszolgálatos katona, a forradalmi tömeg tagjaként részt vettem az 1956-os forradalomban. Ezt követően börtönbüntetésre ítélték. Miután a politika ilyen mélyen áthatotta életemet, ennek természetes folyo-

mánya ez irányú elkötelezettségem...” – vallotta Andorka Rudolf.

Május 1-jén, szombaton 17 óra 10 perckor a PAX Tv *Lélek és építészet* című műsorában *Benczúr László* evangélikus építésszel, az Északi Egyházkerület felügyelőjével ismerkedhetnek meg a nézők.

Május 2-án, vasárnap délelőtt 11 óra 20 perckor a Magyar Televízió m1-es csatornáján *dr. Kamp Salamon* vall hitéről. A karnagy az evangélikus egyházzene meghatározó alakja, a Lutheránia énekkar vezetője, nevéhez fűződik a Deák téri Bach-hét megrendezése.

Május 2-án, vasárnap délből az acsai evangélikus templom harangja szól az MR1 – Kossuth rádióban. A 17. század első felében a protestáns-üldözések miatt számos evangélikus hitű, szlovák ajkú család érkezett a Felvidékről a mai Acsa területére. Első templomukat 1636-ban építették. A fatemplom helyén 1752-ben épült fel a kőtemplom, amely neogótikus formáját 1862-ben nyerte el.

SZERETETVENDÉGSÉGRE

Vargabéles

Hozzávalók: 1 kg túró, 6 dl tejföl, 5 tojás, 20 dkg margarin, 20 dkg cernametélt, 25 dkg porcukor, 1 csomag vaníliás cukor, 10 dkg mazsola, 1 csomag rétestészta.

Elkészítés: Első lépésként kifőzzük a cernametéltet. A túróat a tojássárgákkal, a vaníliás cukorral és a tejjel összekeverjük, beletesszük a mazsolát, a kifőzött metélt tésztát, 2-3 kanálnyi olvasztott margarint, majd könnyedén hozzávegyítjük a porcukros, habbá vert tojásfehérjét is.

A rétestésztalapokat 3-4 sorban a kivajazott tepsibe tesszük, miközben olvasztott margarinnal laponként

FOTÓ: BODA ZSUZSA

jól megkenjük. Erre tesszük az elkészített tölteléket, majd az egészet megkent réteslapokkal befedjük. Középméretű sütőben megsütjük. Hidegen kockákra vágjuk, és porcukorral meghintjük.

HÍREK, HIRDETÉSEK

Meghívó logókiállításra

A Magyarországi Evangélikus Egyház logópályázatára érkezett pályaművek válogatásából a Luther Kiadó az evangélikus könyvesboltban (1085 Budapest, Üllői út 24.) kiállítást rendez, melyet április 30-ig, hétköznapokon 9 és 17 óra között minden kedves érdeklődő meglekinthet.

Magyar Bibliatársulat Alapítvány

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik 2009-ben személyi jövedelemadójuk 1%-ával a közhasznú Magyar Bibliatársulat Alapítvány munkáját támogatták! Kérjük, támogassa továbbra is a Biblia fordításának, kiadásának és terjesztésének ügyét!

Adószámunk: 19700739-2-43
www.biblatarsulat.hu

HIRDETÉS

Örömmel és Isten iránti hálával tudatjuk, hogy elkészült a Pestújhely–Újpalotai Evangélikus Egyházközség gyülekezeti épülete. A lelkészlakás és a közösségi helyiség felszentelésére április 25-én, vasárnap a délelőtt 10 óra-kor kezdődő istentisztelet keretében kerül sor a templomban (Budapest XV., Templom tér 10.). A szolgálatot *Gáncs Péter*; a Déli Egyházkerület püspöke végzi. Erre az ünnepi alkalomra szeretettel hívunk mindenkit.

Szabó B. András lelkész, Hódos Árpád felügyelő

50 ÉVE HARANGÖNTÉS
ÓRBOTTYÁNBAN
GOMBOS MIKLÓS
aranykoszorús
harangöntőmester

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékeket gyártunk a harangokkal kapcsolatos bármely munkához.

Referencia: www.harangontes.hu.

Levélcím: 2162 Órbottyán, Rákóczi u. 121.
Mobil: 30/948-9575, fax: 28/361-770.
E-mail: gombosmi@harangontes.hu.

APRÓHIRDETÉS

A Jézus Testvérei Rend köszönettel fogad ajándékba – helyszíni olvasás céljára – környezetvédelmi-teremtés-gondozási könyveket. 20/775-3772.

Templomok, templomtornyok felújítása, villámvédelem kiépítése. 26 év referenciával. Bede László, 30/943-5089.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

A vendégszeretetről meg ne feledkezzetek, mert ezáltal egyesek – tudtukon kívül – angyalokat vendégeltek meg. Zsid 13,2 (Jer 22,3; Jn 15,1–8; 1Jn 5,1–4; Zsolt 66) Mai igénk akár egy régi jó tanács is lehetne, utalva arra, hogy az ókorban mennyire fontos volt a vendégszeretet. Bibliai történetek tanúskodnak arról, hogy itt azonban ennél többről van szó. Gondoljunk Ábrahámra, aki idegeneket lát vendégül, és híradást kap gyermeke születéséről, valamint Isten ítéletéről. A sereptai özvegyasszony számára a túlélést jelentette Illés próféta vendégül látása. Az emmausi tanítványok – mielőtt felismerik benne a feltámadott Jézust – arra kérik az „idegent”, hogy maradjon velük éjszakára. Természetesen ma más körülmények között élünk, mint az ókori nomád emberek. A vendégszeretet mégis áldott alkalmommá válhat az Újszövetség népe számára is.

Hétfő

Elöttem hajol meg minden térd, rám esküszik minden nyelv, és ezt mondják rólam: Csak az Úrnál van igazság és erő! Ézs 45,23–24 (Fil 2,9–11; Róm 1,18–25; Ef 5,15–20) A szorongattatásból, a fogságból, a szenvedésből szabaduló ember hajlamos arra, hogy szó nélkül elfogadja ezt a kijelentést. Izrael népe Isten csodájának tartotta az idegen földről való megmenekülést. Sajnos saját életünkben is megtapasztalhatjuk, hogy egy-egy szabadító Isten-élmény után a napok múltával lassan feledésbe merül a csoda. Adja Isten, hogy ne szenvedések közepette kelljen megtapasztalnunk a közelségét, hanem ő maga élessze bennünk napról napra a hit és a bizalom lángját. Csak így válhat hitvallásunkká ez az ige.

Kedd

Ezt mondja az Úr: A menny az én trónusom, a föld pedig lábam zsámolya. Milyen házat akartok építeni nekem? Ézs 66,1 (ApCsel 7,48; 2Kor 5,11–18; Ef 5,21–33) Miután az őszövetségi nép letelepedett Kánaánban – a nomád életkörülményeket lezárva – megkezdődött az építkezés. Dávid király már palotában lakott, miközben a Szövetség ládáját – Isten népe számára való jelenlétének megjelenésének helyét – még csak sátorban őrizték. Jogosan fogalmazódott meg benne egy Istenhez méltó köépület, a templom építésének terve, ahol – hite szerint – méltó lakhelyre talál maga az Úr is. Az ézsaiási idézet minden korban kérdés marad. Ha Isten mindenhol jelen van, szükség van egyáltalán templomokra? Igen, mert kellenek konkrét helyek ebben a világban, ahol rendszeresen összegyűlhet Isten népe igehallgatásra, a szentségek vételére, a közösség megélésére. Így becsüljük meg saját gyülekezetünk szent templomát!

Szerda

Ragyogtassa rád orcáját az Úr, és könyörüljön rajtad! 4Móz 6,25 (Jn 20,21; Jn 8,31–36; Ef 6,1–4) Mai igénk az istentiszteletek végén elhangzó, útra bocsátó ároni áldás közismert mondata. Talán már annyira megszoktuk, hogy nem is igazán jut el a tudatunkig, hogy mit is közvetítenek nekünk ezek a mondatok. Pedig az emberen, Isten képmásán meglátjuk az Úr ragyogása. Akiken Isten helyreállítja képmását, azokon dicsősége is láthatóvá lesz. Adja Isten, hogy áldása nyomán – hit által – életünkben is kiábrázolódjék az ő hiteles képmása, Krisztus.

Csütörtök

Ha megtérsz Istenedhez, az Úrhoz, akkor jóra fordítja sorsodat, és könyörül rajtad. 5Móz 30,2–3 (Mk 5,34; Róm 8,7–11; Ef 6,5–9) Valamit valamiért? Sokan úgy tekintenek Istenre, mint egy tűzoltóra, akihez fordulhatnak, amikor égni kezd körülöttük minden. Vagy valamiféle talizmánra, aki szerencsét hoz. Vagy mint aki a kötelező biztosításukat kezeli, egyfajta kárfelvévőhely, ahová életük balesetei után fordulhatnak. Ha nem kárpótolja őket megfelelően, biztosítót váltással fenyegetőznek. Aki így fordul Istenhez, az csalódni fog benne. Csak akinél megtörténik a pálfordulat, és kialakul az Úr iránt való feltétlen bizalom, a megtérés, az tapasztalja meg életében Isten áldásait szenvedésben és örömben egyaránt.

Péntek

Azt gondoltam: nem törődöm vele, nem szólok többé az ő nevében. De perzselő tüzzé vált szívemben. Jer 20,9 (ApCsel 5,42; Jn 19,1–7; Ef 6,10–17) A hamis próféták önként jelentkeznek, az igazakat elhívja az Úr. Még az elhívott emberrel is megtörténhet, hogy olyan gondolatok kerítik hatalmukba, mint Jeremiást, akit korábban már kétségtelenül elhívott az Isten. Ez talán természetes is, de egy igazi prófétának – legyen bárki – hamar rá kell döbbsennie, hogy ez nem így van, ez nem tarthat sokáig. Akinek szívét átjárja az Úr ígéje, az egyszerűen nem tud hallgatni róla, nem tudja eltitkolni az üzenetet. Adja Isten, hogy átérezzük ennek a ránk ruházott küldetésnek a felelősségét!

Szombat

A beteg így válaszolt Jézusnak: „Uram, nincs emberem, hogy amint felkavarodik a víz, beemeljen a medencébe: amíg én megyek, más lép be előttem.” Jn 5,7 (Péld 31,8; Jel 22,1–5; Ef 6,18–24) Aki már harmincnycolc éve beteg, az bizonyára belefáradt ennek hordozásába. A betesdai beteg, Jézus „akarsz-e meggyógyulni” kérdésére mondja el ezt a mondatot. Sokak sóhaja az, hogy szenvedéseik közepette nincs emberük. Kérjük Urunkat, minket is formáljon alkalmas tanítványainvá, hogy mások „emberei” lehessünk szükségükben: nemcsak tettel, de az evangélium vigasztaló üzenetével is.

■ MENYES GYULA

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból április 18-ától április 25-éig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
10.45 / m1 <i>Evangélikus ifjúsági műsor</i> 23.00 / m2 <i>Kívánságiroda</i> (<i>német tévéfilm, 1999</i>) (94') Anne boldog házasságban él, és van egy szép és egészséges kislánya. Megunva a háziasszonyok eseménytelen életét visszamegy a szakmájába dolgozni mint ápolónő. Egy daganatos gyerekekkel foglalkozó osztályra kerül, ahol melegségével és humorával hamar megszeretteti magát a gyerekekkel. A folyamatosan az élet és halál mezsgyéjén élő kis emberek támaszt találnak a kedves, fiatal nőben. Még Frank, a rebellis beteg is közel engedí magához, és elárulja titkos vágyát...	8.25 / Duna Tv <i>Isten kezében</i> (26') 10.00 / Torony Rádió (Békés) <i>Lelki szász</i> Evangélikus félóra 11.34 / M. Katolikus Rádió <i>Gospelkrónika</i> 13.30 / Kossuth rádió <i>Erős vár a mi Istenünk!</i> Az evangélikus egyház félórája 18.00 / Bartók rádió <i>Hangversenyciklus Chopin és Schumann születésének 200. évfordulója alkalmából</i> Csalog Gábor Chopin-műveket zongorázik 21.40 / m1 <i>Míg a halál el nem választ (amerikai filmdráma, 1992)</i> (89') 23.00 / Rádió 17 (Budapest) <i>Lelki szász.</i> Evangélikus félóra	9.00 / Mária Rádió <i>Hirdessétek dicsőségét!</i> Sillye Jenő könnyűzenei evangélizációs műsora 10.10 / m2 <i>Csépel az idő.</i> Ady Endre és József Attila versei 12.05 / Bartók rádió <i>Bravissimo!</i> Bach: Részletek a Wohltempiertes Klavier II. kötetéből 14.35 / Kossuth rádió <i>Tér-idő (tudományos ismeretterjesztő műsor)</i> Az vagy, amit megesszel 16.15 / PAX <i>Én vagyok a Föltámadás és az Élet.</i> A Zákeus Médiacentrum evangélizációs műsora 19.40 / Kossuth rádió <i>Mese – Ház</i> Mesés dalok a Kaláka együttes feldolgozásában	10.15 / m2 <i>Századfordító magyarok</i> (52') Andorka Rudolf (1931–1997) 13.30 / Kossuth rádió <i>„Tebenned bíztunk eleitől fogva...”</i> A református egyház félórája 19.35 / Bartók rádió <i>A Bajor Rádió Szimfonikus Zenekarának hangversenye</i> Gija Kancseli: Dixi Beethoven: IX. szimfónia 20.34 / M. Katolikus Rádió <i>Zenémmel dicsérem...</i> Fejezetek a kortárs egyházzeneből 21.00 / PAX <i>Felekezetiközi zoltárolvasás</i> Nemeshegyi Péter jezsuita szerzetes, Schweitzer József nyugalmazott főrabbi és Hafenschner Károly evangélikus lelkész beszélgetése
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
5.20 / m1 <i>Hajnali gondolatok</i> 11.45 / TV2 <i>Ellopott nyár (amerikai filmdráma, 2002)</i> (91') 13.00 / Bartók rádió <i>Kodály Zoltán V. magyar kórusverseny 2009</i> Nagydíjverseny 13.04 / Kossuth rádió <i>A tengerbe esett férfi</i> Mándy Iván hangjátéka 16.45 / Mária Rádió <i>Hítvédő.</i> Győri Tamás evangélikus, Bacscai Bálint református lelkész és Ipoly atya hitvédelmi műsora 21.10 / Bartók rádió <i>Hang-fogó.</i> Monteverdi: Vespro della Beata Vergine 21.30 / m1 <i>Markó Iván – Keveházi Gábor: Emberi himnusz</i> Táncjáték négy tételben	10.00 / PAX <i>Családfa (evangélikus családi magazin)</i> 10.34 / M. Katolikus Rádió <i>Hagyományok éltetői</i> A keresztnevék világa 13.20 / Bartók rádió <i>Beethoven-maraton 2010</i> Tizenkét változat Händel Júdas Makkabeus című oratóriumának egy témájára 20.00 / HBO <i>A csikos pizsmás fiú (angol–amerikai filmdráma, 2008)</i> (94') 21.20 / Bartók rádió <i>Hang-fogó</i> Bach: Sei gegrüßet, Jesu gütig – korálpartita BWV. 768. Händel: Dixit Dominus – 109. zsolttár 21.30 / m1 <i>Ápolónők Mexikóban (amerikai filmdráma, 1993)</i> (89')	12.05 / Duna Tv <i>Isten kezében</i> „Nekem a műhely olyan, mint papnak az oltár...” 13.24 / Bartók rádió <i>A Small Brass Kvintett játszik</i> 17.10 / PAX <i>Lélek és építészet.</i> Cságyó Ferenc, Benczúr László 18.04 / Kossuth rádió <i>Rendszerváltoztatók – húsz év után</i> Elek István beszélgetőtársa Stumpf István politológus 21.45 / m2 <i>Ami megtörtént, és ami megtörténhetett volna.</i> Makovecz Imrével Osskó Judit beszélget 22.00 / Duna Tv <i>Csereüvegek (cseh filmdráma, 2007)</i> (100') 23.55 / Duna Tv <i>Gólyafiókák (francia filmdráma, 1999)</i> (75')	10.20 / m1 <i>Református magazin</i> 10.45 / m1 <i>Evangélikus ifjúsági műsor</i> 11.20 / m1 <i>Mai hitvallások</i> Dr. Kamp Salamon 15.05 / Bartók rádió <i>Musica Sacra (egyházzenei magazin)</i> 16.00 / M. Katolikus Rádió <i>Valaki ír a kezeddél</i> Anyák napi versösszeállítás 16.04 / Kossuth rádió <i>Disputa</i> Korok, emberek, történetek 21.15 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Nyolc évszázad kantátái, miséi, oratóriumai 23.35 / Duna Tv <i>Asszonyok, lányok élete (kanadai filmdráma, 1994)</i> (92')

Evangélikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu • EvÉlet on-line: www.evelet.hu, www.evangelikuselet.hu

Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu.

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.

Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vítális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (károly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com). Rovatvezetők: Boda Zsuzsa – Új nap – új kegyelem (zsuzsa.boda@lutheran.hu), Ecsedi Zsuzsa – Cantate (ezsu@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghegyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518;

fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán.

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj belföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3250 Ft, fél évre 6500 Ft, egy évre 13 000 Ft, európai országba egy évre 43 800 Ft (168 euró), egyéb külföldi országba egy évre 51 200 Ft (196 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hétvégi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

